

**MEMORIA AKADEMIKOA
MEMORIA ACADÉMICA**

**INSTITUTO VASCO DE CRIMINOLOGÍA-KRIMINOLOGIAREN EUSKAL
INSTITUTUA**

IVAC-KREI

2024

eman ta zabal zazu

**Universidad
del País Vasco**

**Euskal Herriko
Unibertsitatea**

**INSTITUTO VASCO DE CRIMINOLOGIA
KRIMINOLOGIAREN EUSKAL INSTITUTUA**

I.	AURKEZPENA	3
II.	ANTOLAKUNTZA ESTRATEGIKOA.....	6
III.	2024ko KUDEAKETA PLANA. EKINTZA ETA EMAITZAK	9
1.	Ardatza. IKERKETA: Institutuaren ikerketa-profila ziurtzea eta sustatzea	10
1.1.	Helburua: ikertzaileen prestakuntza sustatzea.....	10
1.2.	Helburua: bikaintasuneko ikerketa sustatzea, diziplina anitzekoa.....	13
1.3.	Helburua: Gizartearen ezagutza eta berrikuntza-eskaerei ikerketaren bidez erantzutea.....	18
2.	<i>ardatza. PRESTAKUNTZA: Prestakuntza-jarduera berritzailea eta kalitatezkoa mantentzea</i>	50
2.1.	Helburua: prestakuntza-jarduera berritzailea eta kalitatezkoa garatzea, bai aurrez aurrekoa, bai on-line, egungo ingurunearen beharrei etorkizuneko ikuspegiarekin erantzungo diena.....	50
2.2.	Helburua: Prestakuntzaren nazioartekotzea bultzatzea, Akitania ardatzeko unibertsitateekin parte hartuz, lankidetzak hitzarmenak eginez eta daudenak indartuz	55
3.1.	Helburua: IVAC-KREIren komunikazioa eta irudia hobetzea.	55
3.2.	Helburua: gastuaren eraginkortasuna eta efizientzia hobetzea eta baliabideak lortzeko bide berriak erraztea.....	57
3.3.	Helburua: Institutuaren antolaketa eta kudeaketa etengabe hobetzeko prozesuak sustatzea.....	58

I. AURKEZPENA

Kriminologiaren Euskal Institutua (IVAC-KREI), 1976an Antonio Beristain Ipiña jaun, irakasle eta doktoreak sortua, 1978ko uztailaren 14ko Gobernu Aginduaren bidez jaso zuen aitopen formal (78-11-4ko BOE).

IVAC-KREI Euskal Herriko Unibertsitatearen berezko Ikerketako Unibertsitate Institutua da, fakultate artekoa eta sail artekoa, eta Euskal Herriko Unibertsitatearen Estatutuek eta haren Araudiak ematen dioten autonomia du (Euskal Herriko Unibertsitateko idazkari nagusiaren 2013ko urtarrilaren 16ko Ebazpena, EHAA, 23. zk., 2013ko otsailaren 1a). Bere lehentasunezko jarduerak zientzia kriminologikoetan eta biktimologikoetan ikerketa eta prestakuntza espezializatua eta diziplinartekoa dira, eta, era berean, azterketa sustatzeaz, kanpo kontsulta egiteaz eta ezagutza gizarteari transferitzeaz arduratzen da.

Bere proiektuak garatzeko, Europan duen presentzia eta nazioarteko sareetan duen integrazioa sustatzen du, eta erreferente izan nahi du ikerketaren bikaintasunagatik eta gizartearen zerbitzura duen bokazioagatik.

Institutuko egungo zuzendaria Gema Varona Martínez irakasle doktorea da, IVAC-KREIko ikertzaile iraunkorra, Biktimologiaren Munduko Elkarteko burua, bestek beste. Juan Aldaz Arregui idazkari akademikoak berak eskatuta kargua utzi ondoren, 2024ko martxoaren 3an Leire Berasaluze Gerrikagoitia doktorea izendatu zuten IVAC-KREIko idazkari akademiko berri.

Institutua zientifikoki lotzen da Kriminologiaren Nazioarteko Sozietatearekin, NBERen organo aholku-emallearekin, eta harekin lankidetzaren hitzarmen bat du. Hitzarmen horretan oinarrituta sortu zen Delinkuentzia, Marjinalitatea eta Gizarte Harremanei buruzko Nazioarteko Ikerketa Zentroa (DMS. International Research Center), 2006ko hasieratik César San Juan Guillén irakasle doktoreak zuzendua.

Unibertsitateko berrogei urte baino gehiagoko ibilbidean, IVAC-KREIk lan asko eta askotarikoak egin ditu, goi-mailako ikerketakoak, irakaskuntzakoak eta unibertsitate-zabalpenekoak, helburu hauekin:

1. Diziplina anitzeko eta diziplinarteko arazo kriminologikoen ikerketa, laborantza eta tratamendu zientifikoa garatzea.
2. UPV/EHUko ikasleen prestakuntza zientifikoan laguntzea.
3. UPV/EHUko sailek lotutako gaietan egiten dituzten jardueretan laguntzea.
4. Bilera zientifikoak, ikastaroak, mintegiak eta hitzaldiak antolatzea.
5. Irakasle, ikertzaile eta ikasleen eta beste institutu eta unibertsitate batzuen arteko trukea erraztea, proiektu komunetan parte hartuz.
6. Estatuko eta nazioarteko erakunde publiko eta pribatuekin lankidetzan aritzea, irizpenen, txostenen eta aholkularitza orokorraren bidez, gure inguruan arlo horretan

sortzen diren arazoak argitzeko.

7. Arlo horietan konpromisoa duten irakasleei beren jardueren esparruan egiten diren ekarpenetarako sarbidea erraztea.

8. Irakaskuntza- eta ikerketa-jardueren aprobeitxamendu soziala sustatzea, interesa duten pertsona eta erakunde guztiei irekita.

Jarraian, IVAC-KREIko 2024ko kideen zerrenda jasotzen da:

Irakasle eta ikertzaileak:

- Juan Aldaz Arregui doktorea, DPTPko irakasle agregatua. Donostiako Zuzenbide Fakultateko Soziologia eta Gizarte Lana. Emaila: juan.aldaz@ehu.eus
- Doktorea Leire Berasaluce Gerrikagoitia, Zigor Zuzenbideko irakasle laguntzaile doktorea. Zuzenbide Fakultatea. Emaila: leire.berasaluce@ehu.eus
- Doktorea Mª Dolores Bollo Arocena Donostiako Zuzenbide Fakultateko Nazioarteko Zuzenbide Publikoaren, Nazioarteko Harremanen eta Zuzenbidearen Historiaren Saileko irakasle titularra. Emaila: mariadolores.bollo@ehu.eus
- H.c. mult doktorea José Luis De la Cuesta Arzamendi, Zigor Zuzenbideko katedraduna. UPV/EHUko Zuzenbide Fakultatea. Emaila: joseluis.delacuesta@ehu.eus IVAC-KREIko zuzendaria 2023ko azaroaren 1era arte; GICCAS taldeko ikertzaile nagusia.
- Iñaki Esparza Leibar doktorea, Zuzenbide Prozesaleko katedraduna, Zuzenbide Fakultatea. Emaila: inaki.esparza@ehu.eus
- Francisco Etxeberria Gabilondo doktorea, Auzitegi eta Auzitegi Medikuntzako irakasle titularra, Medikuntza eta Odontologia Fakultatea, Donostiako Irakaskuntza Unitatea. Emaila: paco.etxeberrria@ehu.eus
- Leyre Hernández Díaz doktorea, Zuzenbide Penaleko irakaslea, Zuzenbide Fakultatea (Leioa). Emaila: leyre.hernandez@ehu.eus
- Izaskun Ibabe Erostarbe doktorea. Psikologian doktorea eta Portaera Zientzien Metodologiaren arloko Euskal Herriko Unibertsitateko irakasle osoa. Emaila: izaskun.ibabe@ehu.eus
- Idoia Igartua Larraudogoitia doktorea, Zigor Zuzenbideko irakaslea, Zuzenbide Fakultatea (Leioa). idoia.igartua@ehu.eus
- Mª Lourdes Labaca Zabala doktorea, Donostiako Zuzenbide Fakultateko Estatuaren Eliza Zuzenbideko eta Erromatar Zuzenbideko Saileko irakasle agregatua. Emaila: marialourdes.labaca@ehu.eus
- H.c. mult doktorea Norberto J. De la Mata Barranco Zigor Zuzenbideko katedraduna. Zuzenbide Fakultatea (Leioa). Emaila: norberto javier.delamata@ehu.eus
- Doktorea Miren Odriozola Gurrutxaga, Zigor Zuzenbideko irakasle agregatua. Zuzenbide Fakultatea. Emaila: miren.odriozola@ehu.eus
- Alberto José Olalde Altarejos doktorea, Soziologiako eta Gizarte Laneko irakasle

agregatua. Lan Harremanen eta Gizarte Lanaren Fakultatea (Araba). Emaila: albertojoose.olalde@ehu.eus

- Doktorea Ana Isabel Pérez Machío, katedraduna (akz.) Zigor Zuzenbideko irakaslea, Donostiako Zuzenbide Fakultatea. Emaila: anaisabel.perez@ehu.eus

- Alberto Saiz Garitaonaindia doktorea, Zuzenbide Prozesaleko irakasle agregatua. UPV/EHUko Zuzenbide Fakultatea. Helbide elektronikoa: Alberto. saiz@ehu.eus

- César San Juan Guillén doktorea, Gizarte Psikologia jakintza-arloko irakasle titularra. Emaila: cesar.sanjuan@ehu.eus

- Doktorea Isabel Trespaderne Beraciertu, Erizaintzako UEko irakasle titularra. Erizaintzako Unibertsitate Eskola (Donostia). Emaila: mariaisabel.trespaderne@ehu.eus

- Doktorea Gema Varona Martínez, doktore ikertzailea KREIn. Emaila: gemmamaria.varona@ehu.eus

Ikertzaile kontratatatuak

- Helene Colomo Iraola doktorea

Emaila: helene.colomo@ehu.eus

- Isabel Germán Mancebo Doktorea

Zuzenbidean doktorea. Filosofia, Zientzia eta Balioetan doktorea. Zuzenbide

Pribatuan eta Zientzia Kriminaletan doktorea

Emaila: isabel.german@ehu.eus

- Estefanía Ocariz Passevante Doktorea

Psikologian doktorea. Psikologia Juridikoko masterra.

Emaila: estefania.ocariz@ehu.es

- María Ochandorena Alba

Kriminologian Graduatua eta Ziberdelinkuentzian Masterra

Emaila: mochandorena001@ikasle.ehu.eus

- Izaskun Orbegozo Oronoz Doktorea

Zuzenbidean doktorea. Kriminologiako masterra

Emaila: izaskun.orbegozo@ehu.eus

- Laura Ortiz de Arri Olarte

Psikologian graduatua.

Emaila: laura.ortizdearri@ehu.eus

- Laura Pego Otero Doktorea,

Zuzenbidean doktorea (2024ko azaroaren 15era arte).

- Eva García Magriñá

(2024ko urriaren 31ra arte)

- Leyre Padilla López

Kriminologian graduatua. Arriskugarritasun kriminaleko auzitegiko profilazioko masterra.

Emaila: leyre.padilla@ehu.eus
- Jaseff Raziel Yauri Miranda Doktorea
Ekonomia eta Enpresa Zientzietan doktorea
Emaila: jaseffraziel.yauri@ehu.eus

Prestatzen ari diren ikertzaileak

Doktoretza aurrekoa
- Ane Viana Salinas andrea
Kriminologian graduatua.
Eusko Jaurlaritzako doktoretza aurreko bekaduna
Emaila: ane.viana@ehu.eus
- Malena Rocío Maceira andrea
Zuzenbidean Graduatua
UPV/EHUko doktoretza aurreko bekaduna
Emaila: malenarocio.maceira@ehu.eus

Administrazio langileak

- Jorge López Morán
Emaila: jorge.lopez@ehu.eus

II. ANTOLAKUNTZA ESTRATEGIKOA

2024an hausnarketa estrategikoko parte hartze prozesu berri bat amaitu da, gure Institutuaren 2024-2028 aldirako Plan Estrategikoa onartuta. Bertan deskribatutako estrategiak eta adierazleak UPV/EHUren 2019-2023ko Plan Estrategikoarekin lerrokatzeko ahalegina egin da, beste dokumentu batzuen artean.

2019-2023 Plan Estrategikoak adierazten zuen bezala, IVAC-KREIk bikaintasunaren eta erantzukizun sozialaren irizpideekin kudeatutako Institutua izateko konpromisoari eusten dio, eta, bereziki, adierazitako aldirako honako hauek lortzen ahaleginduko da:

1. Finantzaketa-esparru egonkorra;
2. ikertzaile iraunkorren lanpostu berriak;
3. Ikerketa- eta irakaskuntza-jarduera etengabe hobetzea.

Nolanahi ere, IVAC-KREIren jarduera printzipio eta balio multzo baten barruan

kokatzen da, eta printzipio eta balio horiek oinarritzen dute haren existentzia eta jarduera:

- **Errealitatea ezagutzea**
IVAC-KREIk ezinbestekotzat jotzen du bere azterlan eta ikerketetan errealitatearen ezagutza egokienetik abiatzea, arlo kriminologiko eta biktimologikoetan dituen gabeziak detektatzeko eta arrazoizko politika kriminal baten garapena bultzatzeko.
- **Diziplina anitzeko integrazioa**
IVAC-KREIren nortasun-ezaugarria da fenomeno kriminal eta biktimologikoaz eta horiek praktikan lantzen dituzten profesionalen prestakuntzaz askotariko ikuspegi zientifikoetatik arduratzen diren guztien arteko lankidetzaren eta integrazioaren sustatzea.
- **Bikaintasuna bilatzea**
IVAC-KREIren jardueraren ardatz nagusia maila eta kalitate handieneko ikerketa- eta prestakuntza-jarduera bat hedatzea da, ezagutza kriminologikoari eta biktimologikoari egindako ekarpenei dagokienez, eta ezagutza zientifikoa ahalik eta gehien garatzen eta aplikatzen eta hedatzen laguntzea.
- **Gizartearentzako zerbitzua**
IVAC-KREIren bokazioa gizartearentzako zerbitzua da, bere ikerketa, azterlan, eztabaida eta hausnarketen hartzailea (eta askotan eskatzailea).
- **Europar eta internazional dimentsioa**

Institutuak lankidetzaren harreman egonkorra ditu Kriminologiaren Nazioarteko Elkartarekin, Europako Elkartarekin, Zigor Zuzenbidearen Nazioarteko Elkartarekin eta bere jardueraren arloan prestigioa duten beste erakunde batzuekin. Horren isla gisa, Antonio Beristain Irakaslearen Urteko Omenaldi Topaketan egindako "Topaketen Topaketak" sari hau jaso du: 7th European Restorative Justice Award Laureate (2024), Encounter of the Encounters European Restorative Justice Award. Erakunde emakidaduna: Justizia Errestauratiboaren Europako Foroa.

Erakunde mota: Ikerketa Erakunde Publikoa.

Erakunde emakidadunaren hiria: Lovaina, Belgika.

Esleipen data: 2024/05/29.

Gainera, Gema Varona Biktimologiaren Munduko Elkarteko presidentea aukeratu dute (2024/09/03), eta Jose Luis de la Cuesta Zigor Zuzenbidearen Nazioarteko Elkarteko ohorezko presidentea izaten jarraitzen du. Bestalde,

Norberto de la Mata Honoris Causa doktore izendatu dute Latinoamerikako hainbat unibertsitatek.

Azkenik, sareen proposamena aurkeztu da Enlight Europako unibertsitateen aliantzaren barruan, eta, GICCASetik, pertsona bat kontratatuta egon da 2025ean aurkeztuko den Erasmus+ proiektu europarraren zirriborroa idazteko.

KREIren balioen artean, hauek nabarmentzen dira:

- **Askatasuna eta aniztasuna**

IVAC-KREIk katedra eta ikerketa-askatasuna eta eztabaida zientifikoa defendatzen eta sustatzen ditu, eta kideen aukera ideologikoen aniztasunak aberasten du bere burua.

- **Errespetua eta elkarrizketa**

IVAC-KREIk errespetua eta elkarrizketa bultzatzen ditu gatazkak konpontzeko lehentasunezko bide gisa, eta giza eskubideen defentsan nabarmentzen da, bereziki ahulenen eta ahulenen defentsan, gero eta kultura anitzeko gizarte batean.

- **Berrikuntza eta aurrerapena**

IVAC-KREI gizartearen ongizateaz arduratzen da eta ingurumena errespetatzen du, jarrera berritzaileetatik eta aurrerapenekoetatik politika kriminalari, penalari, espetxe-politikari eta biktimologikoari buruzko eztabaida lasai eta arrazionalan laguntzen saiatuz.

- **Zientzia pertsonaren, justizia sozialaren eta bakearen zerbitzura**

IVAC-KREIk sinesgarritasun-irudi bat proiektatzen dio gizarteari, egiazko informazio arrazoituan eta konpromiso zientifiko eta akademikoan oinarritutako ekarpen zientifiko eta humanistan oinarritua, gizabanakoen eta herrien garapen ekonomiko, sozial eta kulturarteko baketsuago baten zerbitzura.

Bestalde, hauek dira IVAC-KREIren **ardatz estrategikoak**:

1. ardatza. IKERKETA: *Institutuaren ikerketa-profila ziurtatzea eta sustatzea*

1.1. Helburua: ikertzaileen prestakuntza sustatzea.

1.2. Helburua: bikaintasuneko ikerketa sustatzea, diziplina anitzekoa, jarduera zientifikoa nazioartekotzen lagunduko duena.

1.3 Helburua: Gizartearen ezagutza eta berrikuntza-eskaerei ikerketaren bidez erantzutea.

2. ardatza. PRESTAKUNTZA: *Prestakuntza-jarduera berritzailea eta kalitatezkoa mantentzea*

2.1 Helburua: prestakuntza-jarduera berritzailea eta kalitatezkoa garatzea, bai aurrez aurrekoa, bai on-line, egungo ingurunearen beharrei etorkizuneko ikuspegiarekin erantzungo dena.

2.2 Helburua: Prestakuntzaren nazioartekotzea bultzatzea, Akitania ardatzeko unibertsitateekin parte hartuz, lankidetzaz-hitzarmenak eginez eta daudenak indartuz-

3. ardatza. GOBERNANTZA ETA BALIABIDEAK: Komunikazioa, irudia eta antolaketa hobetzea

3.1 Helburua: IVAC-KREIren komunikazioa eta irudia hobetzea.

3.2 Helburua: gastuaren eraginkortasuna eta efizientzia hobetzea eta baliabideak lortzeko bide berriak erraztea.

3.3 Helburua: Institutuaren antolaketa eta kudeaketa etengabe hobetzeko prozesuak sustatzea.

III. 2024ko KUDEAKETA PLANA. EKINTZA ETA EMAITZAK

IVAC-KREI Euskal Herriko Unibertsitateko (UPV/EHU) sailen arteko unibertsitate-institutua da, eta bere lehentasunezko jarduerak zientzia kriminologikoetan eta biktimologikoetan ikerketa, aholkularitza eta prestakuntza espezializatua eta diziplinartekoa dira. Era berean, ikerketa sustatzeaz eta jakintza gizarteari transferitzeaz arduratzen da.

Bere proiektuak garatzeko, Europan duen presentzia sustatzen du, bai eta nazioarteko sareetan duen integrazioa ere, eta erreferente izan nahi du ikerketaren eta irakaskuntzaren bikaintasunagatik eta gizarteari zerbitzua emateko bokazioagatik.

KREIk bikaintasunaren, zerbitzu publikoaren eta erantzukizun sozialaren irizpideekin kudeatutako Institutua izateko konpromisoari eusten dio, urte anitzeko Plan Estrategikoaren ildotik, eta honako hauek azpimarratzen ditu:

- finantzaketa-esparru irekia, anitza eta egonkorra;
- ikertzaile iraunkorren lanpostu berriak;
- eta ikerketa-, aholkularitza- eta irakaskuntza-jarduera etengabe hobetzea, gizarte digitalizatu batera egokituta eta erronka demografiko, sozial bortitz eta klimatikoetan murgilduta.

IVAC-KREIren Urteko Kudeaketa Plana (PAG) Institutuaren helburuen arabera zuzendaritza-tresna da aurrekontu-ekitaldi bakoitzerako. 2024-2028 Plangintza Estrategikoaren esparruan formulatutako helburuak betetzeko egin nahi diren

jarduerak barne hartzen ditu, zeina 2024ko lehen hiruhilekoan ere eztabaidatu baita. Gainera, lortutako emaitzen ebaluazio kuantitatibo eta kualitatiborako adierazleak zehazten dira, betiere erakunde publiko orok Nazio Batuen 2030 Agendaren Garapen Iraunkorreko Helburuei dagokienez hartutako konpromisoekin bat etorriz.

Desberdintasun globalaren, indarkeriazko polarizazioaren eta gatazka belikoen gorakadaren aurrean, IVAC-KREIk printzipio gisa errazten du errespetua eta elkarrizketa, gatazka konpontzeko lehentasunezko bide gisa, eta giza eskubideen defentsa nabarmentzen du, batez ere ahaztuen dauden taldeena, gero eta kultura anitzeko eta askotariko gizarte batean.

Ardatza. IKERKETA: Institutuaren ikerketa-profila ziurtatzea eta sustatzea

1. Ardatza. IKERKETA: Institutuaren ikerketa-profila ziurtatzea eta sustatzea

1.1. Helburua: ikertzaileen prestakuntza sustatzea

- **Institutua doktoretza aurreko eta ondoko beken ezarpen-zentro izan dadin sustatzea.**

2024an, Institutuko irakasle eta ikertzaileek zuzendutako prestakuntza beka duten ikertzaileen zerrenda hau izan da:

- Ane Viana Salinas, Kriminologian Graduatua, Kriminologiaren Euskal Institutuari atxikia. Eusko Jaurlaritzaren beka.
- Malena Rocío Maceira, Zuzenbidean graduatua, Kriminologiaren Euskal Institutuari atxikia. UPV/EHU beka.
- Jaseff Raziell Yauri Miranda, UPV/EHUko doktorea, Kriminologiaren Euskal Institutuari atxikia. Eusko Jaurlaritzaren doktoretza ondoko beka.

• Talentua erakartzea bultzatzea

Institutuak urtero bi ikerketa sari antolatzen ditu: Jean Pinatel Saria eta Antonio Beristain Saria.

- **Jean Pinatel Saria** 1992an sortu zen, urte luzez Kriminologiaren Nazioarteko Elkarteko presidente eta IVAC-KREIko ohorezko kide izan zen Jean Pinatel euskal kriminologo handia gogoratzeko. Kriminologiaren esparruan egindako ikerketa sustatzera eta bultzatzera bideratuta dago, eta diziplina horrekin lotutako ezagutzak ulertzen eta hobetzen laguntzen duen lan zientifiko onena saritzen du. Saria zientzia kriminologikoen arloan beren ikerketa-jarduera garatu nahi duten ikertzaile gazteei zuzenduta dago, gaurkotasuneko gizarte-arazoei arreta berezia eskainiz. 2024ko saria Jon Gomez Garmendia egileak lortu du.

- **Antonio Beristain Saria** 2010ean sortu zen, gure maisu eta sortzaile Antonio Beristainen oroimenez. Antonio Beristain Katedrak egiten du deialdia, Eusko Jaurlaritzako Unibertsitate eta Ikerketa Sailarekin lankidetzan, eta diziplina horrekin lotutako ezagutzak ulertzen eta hobetzen lagunduko duen lan zientifiko onena saritzea du helburu.

Epaimahaiak hala erabakita, 2024ko Saria eman gabe geratu zen oraingoan.

- **Ikertzaileen prestakuntza erraztea eta sustatzea, UPV/EHUK eta, hala badagokio, IVAC-KREIk berak eskainitako ikastaro eta prestakuntza-ekintzen bidez, besteak beste, berariazko saioen bidez, ikerketako mintegi iraunkorren bidez.**

Helburua da prestakuntza-ekintzak sustatzea, hala nola akreditazioaren eta transferentziaren arloan eta ikerketako metodologiaren arloan, eta hainbat prestakuntza-proposamen egitea Gipuzkoako Campuseko Liburutegiko Ikerketa Zerbitzu Orokorrei.

2024an doktore gradua lortu dute:

- Mikel Subiza (urtarrilak 18): Hiri espazioen loturak eta zaharberritzeko ahalmena izeneko tesia, Laura Vozmedianok eta César San Juanek zuzendua.
- Gorka Gil (uztailak 24): “Konbergentzia, harmonizazioa eta lankidetzia Europar Batasuneko politika kriminaletan: nazioz gairikiko justizia penalaren eraginkortasunerako perspektibak eta erronkak”. Norberto Javier De la Mata Barrancok zuzendua.
- Helene Colomo Iraola (uztailak 5): “Zuzenbide Penala migrazio-politikaren zerbitzura: atzerritarrak Zigor Kodearen 89. artikulutik kanporatzea”. Zuzendaria: Ana Isabel Pérez Machío.

Bestalde, Isabel Germán Mancebo ikertzaile doktoreak beste bi doktoretza lortu ditu maiatzean:

1. doktoretza:

Filosofia, Zientzia eta Balioetan doktorea. Euskal Herriko Unibertsitatea, Madrilgo Carlos III.a Unibertsitatea eta Mexikoko Unibertsitate Nazional Autonomoa. (Nazioarteko doktoretza).

2. doktoretza:

Docteur Droit Privé et Sciences Criminelles-en. Paueko Unibertsitatea et des Pays de l'Adour.

Tesiaren izenburua (Tesia kotutoretzan): “Egiaren eraikuntza justizia penal errestituatibo intrajudizialean: ekitate eta justizia epistemikoak erabaki

juridikoan/La construction de la vérité au sein de la justice pénale restaurative intra-judiciaire: équité et justice épistémiques dans la dimension juridique”. Kalifikazioa: Bikain cum laude aho batez eta nazioarteko aipamena
Zuzendariak: Andoni Ibarra Unzueta (UPV/EHU) eta Guillemine Taupiac-Nouvelle (UPPA).

• **Ikerketako mintegi iraunkorren dinamika indartzea**

KREIk ikertzaileen mintegi iraunkorreko aldizkako bilerak egiten ditu bere baitan hainbat ikuspegi integratzen direla ziurtatzeko. Esperientzia hori 2008an sustatu zuen José Luis de la Cuestak, Institutuko zuzendariak, 2023ko urrira arte. Ikerketa-mintegi iraunkorreko saioretan (gutxienez lau hilean behin), txostengileen (ikerketa-taldeko kideen) hasierako aurkezpenaren ondoren, eztabaida interesgarria eta jarreraren kontrastea egingo dira. Horietan, sortzen diren zalantzak argitzearekin batera, parte-hartzaileen ekarpena ere bilatuko da, bakoitzaren ikerketa-ikuspegi nagusitik abiatuta. Esperientzia, gainera, bereziki emankorra dela frogatu da, Taldean integratutako prestakuntzan dauden ikertzaileek aprobetxa dezaten.

Ondorengo mintegiak ospatu dira 2023ko azarotik 2024 amaierara arte:

- 2023ko azaroaren 28a, Agustina Becerra Vazquez “Justizia trantsizional leheneratzailearen mekanismoak eta giza eskubideen nazioarteko zuzenbidea: Kolonia eta Euskadi” (Doktoretza aurreko ikertzailea Genevako Nazioarteko eta Garapeneko Goi Ikasketen Institutuan)
- 2024ko urtarrilaren 29a: Jose Luis De la Cuesta Arzamendiri omenaldia.
- 2024ko martxoaren 22a, Justizia Errestauratiboaren Teoria eta Praktika Laborategia: "Justizia Errestauratiboaren Teoria eta Praktika Laborategiaren Ikerketaren Balantzea: Eusko Jaurilaritzak babestutako Justizia Errestauratiboaren Euskal Foroko esperientziak".
- 2024ko ekainaren 3a, Andra Mihaela Craiu, “Kriminologiako podcasten bidez ikerketa zabaltzen laguntzea” (IVAC-KREIko Kriminologiako Graduoko praktiketako ikaslea)
- 2024ko urriaren 28an, Julieta Gaztañaga doktorea - (UBA - FSOC eta FFyL irakasle elkartua eta CONICETeko ikertzaile independentea, Argentina), “Ikerketa-lanak eta prozesuak: konparazioa, interdiziplina eta irudimen analitikoa” hitzaldiarekin.
- 2024ko azaroak 11, Jaseff Raziel Yauri-Miranda (Post-doctoral researcher at the Basque Institute of Criminology), “Accountability or the never-ending ‘art’ of bringing virtues to politics: Insights and potentials for criminology and victimology

"hitzaldiarekin.

- **Institutuko ikertzaileen beste zentro batzuetan egonaldiak sustatzea eta kanpoko ikertzaileak hartzea**

IVAC-KREIko kideek ikerketa-egonaldiak egin dituzte kanpoko zentroetan, hala nola pertsona hauek:

- Ana Pérez Machío: Gaztela-Mantxako Unibertsitateko Kriminologia Ikertzeko Zentroa. (martxo-ekaina)
- Ana Silvia Sánchez Do Amaral: Sao Pauloko Unibertsitateko Zuzenbide Fakultatea, Brasil.
- Ane Viana Salinas. KATHOLIEKE UNIVERSITEIT LEUVEN. (2023-09-15/2024)
- Isabel Germán Mancebo: Centre de Documentation et de Recherches Européennes, Centre d 'Excellence Jean Monet, Université de Pau et des Pays de l' Adour, Baiona – Frantzia –, 2024ko ekainaren 1etik 30era.

Gainera, beste zentro batzuetako zenbait ikertzailek egonaldia egin dute IVAC-KREIn:

- Letícia Trombini (Elkarrizketako doktoretza aurreko psikologoa, Praktika Dialoogiko eta Kolaboratiboetako Ikerketen Laborategia, Sao Pauloko Unibertsitatea, Brasil) (2022-2024).
- Agustin Becerra (legelaria, doktoretza aurreko irakaslea Genevako (Suitza) Nazioarteko Goi Ikasketen eta Garapen Institutuan, Justizia Trantsizionaleko Masterraren barruan, 2023ko azaroan.
- Carlos Frederico Braga. Brasilgo magistratuaren doktoretza ondoko egonaldiko tutorea izan da Gema Varona zuzendaria, Magistraturaren eta EHUren hitzarmenean, ikerketa garatzeko: Ingurumeneko Justizia Errestauratiboaren egungo testuinguru soziojuridikoa: Brasilen eta Espainian arau proposamenen aplikazioa alderatuz (2024-2026 iraila).
- Silvia Badiola Coca, Zuzenbide Prozesaleko irakasle laguntzaile doktorea NUPen eta magistratua (ordezkoa) Nafarroako LMAñ, doktoretza ondoko egonaldia EEIn, epaimahaiaren erakundeari buruzko ikerketa bat egiteko, bigarren mailako biktimizazioarekin lotuta (2024ko ekaina-urria).
- Dario Solis Panamako abokatu eta ikertzailea egon da egonaldi motz bat egitera (2024/11-11 tik 2024/11/22ra).

1.2. Helburua: bikaintasuneko ikerketa sustatzea, diziplina anitzekoa.

- **IVAC-KREIko ikerketa-talde egonkorrei eta Institutuko Kontseiluaren oniritzia lortzen duten ikerketa-talde berrien ekimenei laguntzea**

Hauek dira 2023an A mailako talde kontsolidatu gisa berritutako Institutuko ikertzaile taldeak (Eusko Jaurlaritzan):

1. Zientzia Kriminaletako Ikerketa Taldea (GICCAS), 2003an eratua. Ikertzaile nagusia Irakaslea Dr. Dres h.c. José Luis de la Cuesta eta Norberto De la Mata Barranco. Hauek dira ikerketa-ildo nagusiak: politika kriminala eta praktika penalak, segurtasun-politikak, justizia biktimala eta justizia errestauratiboa, drogen eta adikzioen alderdi juridiko-kriminologikoak, eta torturek eta tratu txarrek eragindako biktimizazioa.

2. Kriminologia Aplikatuko Ikerketa Taldea (CRIM-AP). Ikertzaile nagusia: Dr. César San Juan Guillén. Gaur egun, ikerketa-lerro hauek nabarmentzen dira: Prozesuak: Adimen emozionala. Delitu-karreraren atzera egitea; Urratzea: gazte-delinkuentzia; Jokabide-agertokiak: sexu-erasoak eta gizartearen aurkako portaera vs. hiri berritzailea;

- **Institutuko ikerketa-taldeen edo ikertzaileen arteko lankidetzaren bultzatzea, jakintza-arlo desberdinetakoak, taldeen diziplinarteko izaera areagotuz eta haien inpaktua eta ikusgarritasuna erraztuko duten baterako proposamen handiak landuz.**

- Antonio Beristain Katedra

2010ean sortu zen, IVAC-KREIren barruan programa espezifikoko gisa, eta Antonio Beristain Ipiña doktorearen memoria betiketzea eta biktimen aldeko lanean jarraitzea du helburu. Virginia Mayordomo Rodrigo doktore Irakasleen Katedra koordinatzen du.

Katedrak bere webgunearen bidez (<https://www.ehu.eus/es/web/ivac/aurkezpena-antonio-beristain>) biltzen eta zabaltzen ditu Antonio Beristain irakaslearen lanak, idatziak, liburuak eta artikulak, haren ikerketa eta irakaskuntza lan eskergaren isla.

Katedraren bidez, halaber, biktimologiarekin lotutako jarduerak akademikoak sustatzen dira, bai irakaskuntzan, bai ikerketan eta unibertsitate zabalpenean.

Katedrak urtero egiten du irakaslearen oroimenezko topaketa. Antonio Beristain. 2024an, XIV. Topaketa Biktimologikoa egin zen 2024ko azaroaren 19an, "Biktimologia Transnazionala: Biktimologiaren arloko ezagutzen transferentzia" izenburupean.

- DMS International Research Center nazioarteko ikerketa-zentroa

1993ko otsailaren 17an sortu zen, Nazioarteko Kriminologia Elkartearekin sinatutako hitzarmenaren bidez, eta César San Juan irakasleak zuzendu zuen.

Delinkuentzia, Marjinalitatea eta Gizarte Harremani buruzko Nazioarteko Ikerketa Zentroaren funtzioak honako hauek dira:

1. Delinkuentziaren eta marjinalitatearen arloan era guztietako azterlan eta ikerketa zientifikoak sustatu, gauzatu eta zabaltzea, gizabanakoen eta herrien garapen ekonomiko, sozial eta kultural bidezkoagoa eta baketsuagoa lortzeko helburuarekin.
2. Gaur egungo munduko gizarte-harremanen arazoak aztertzea eta konponbide egokienak proposatzea.
3. Ikertzaile gazteen prestakuntza bultzatzea.
4. Ikasleen eta ikertzaileen trukea sustatzea beren jardueraren esparruan, beste herrialde eta kultura batzuetako bekaadunak eta ikertzaileak hartuz.
5. Delinkuentziari, marjinalitateari eta gizarte-harremani buruzko ezagutzak zabaltzen eta hobetzen lagunduko duten bilera zientifikoak, ikastaroak, mintegiak eta hitzaldiak antolatzea.
6. Harreman akademikoak eta ikerketakoak izatea Kriminologiaren Nazioarteko Elkartearekin, Montrealgo Kriminologia Konparatuaren Nazioarteko Zentroarekin, Genoako Kriminologia Klinikoaren Nazioarteko Zentroarekin eta haren ekintza-eremu berean lan egiten duten nazioarteko gainerako zentro eta erakundeekin.
7. Egindako ikerketak argitaratzea.
8. Kriminologiako nazioarteko doktoretza-programa bat ezar dadin sustatzea.

DMS International Research Centerren ikerketa-lerro nagusiak hauek dira:

1. Prozesuak: Adimen emozionala. Delitu-karreraren atzera egitea.
2. Urratzea: gazteen delinkuentzia.
3. Jokabide-agertokiak: sexu-erasoak eta gizartearen aurkako portaera vs. hiri zaharberritzailea.
4. Diseinuaren eta analisiaren eredu aurreratuak.

DMSk argitaratzen duen International E-Journal of Criminal Sciences aldizkariaren bidez zabaltzen dira egindako ikerketa zientifikoen azterlanak eta emaitzak.

Halaber, Psikologia Juridiko eta Forentsearen Unitatearen eta Justizia Errestauratiboaren Teoria eta Praktikaren Laborategiaren bidez (LJR), bilatzen den interakzioa sustatzen da IVAC-KREIn.

- **Psikologia Juridiko eta Forentsearen Unitatearen** helburu nagusia Justizia sistemari eta gizarteari peritazio psikologikoetan kalitatezko zerbitzua eskaintzea da. Unitateko taldea Euskal Herriko Unibertsitateko Psikologia Juridikoko, Kriminaleko eta Auzitegiko Psikologiako adituek osatzen dute.

- **Justizia leheneratzailearen teoria eta praktikaren laborategia (LJR)** 2016an sortu zen

IVAC-KREIren baitan. Unibertsitateko eta Unibertsitatetik kanpoko pertsona talde batek osatzen du, eta justizia errestituatiboaren aplikazioa aztertzen dute hainbat arlotan. Horrela, praktikari buruzko analisiak eskaintzen dituzte eta haren garapena sustatzen dute, bereziki gizartean ahaztuen edo diskriminatuen dauden kolektiboetan. Gatazka pertsonalak, taldekoak, antolakuntzakoak, lanbideartekoak, kulturalak, sozialak eta abar lantzen dira.

Bestalde, ikerketa-mintegi iraunkor bat egiteak ardatz hori ere sustatzen du, bai eta Antonio Beristain Ipiña eta Jean Pinatel sarietan parte hartzea zabaltzea eta sustatzea ere, baita kanpoko beste batzuk ere, hala nola Javier Gómez Eloseguren saria. Institutuaren helburua da, halaber, IVAC-KREIko kide izan daitezkeen ikertzaileen parte-hartzea bultzatzea.

• **Tokiko, estatuko eta nazioarteko ospe handiko ikerketa-taldeekin harremanak estutzea, mugikortasuna, trukea eta lankidetzako ikerketa-proiektuak sustatuz.**

Alde horretatik, oso aberasgarria da ikerketa-sareetan parte hartzea, eta IVAC-KREIko kide batzuk kide hauek dira:

- Gema Varonak EmpiriC+ Sarean parte hartzen du: gizarte digitalizatu bateko kriminologia bat, ikerketa-sareen 2022ko deialdia. Zientzia eta Berrikuntza Ministerioa. IP A. I. Cerezo, [https://www.uma.es/instituto-andaluz-de-criminologia/info/146295/red-empiric/\(2023-2025\)](https://www.uma.es/instituto-andaluz-de-criminologia/info/146295/red-empiric/(2023-2025)).

- RED2022-134101-T Bikaintasun Sarea, “Emakumeen aurkako indarkeria: erroka berriak”, Zientzia eta Berrikuntza Ministerioak finantzatua 2023an eta 2024an. Ana I. Pérez Machío irakasleak zuzendutako UPV/EHUko ikertzaile-taldea, bederatzi unibertsitateren taldean integratua.

- Adimen Artifizialari buruzko Europako mugaz gaindiko sarea, Paueko Unibertsitateko eta Aturrialdeko Herrialdeetako Europako Dokumentazio eta Ikerketa Zentroak koordinatua, Euskal Herriko Aglomerazio Erkidegoak finantzatua, non IVAC-KREIko zenbait kidek parte hartzen duten.

• **Institutuaren ikerketa-lerroak mantentzea eta garatzea.**

2024-2028 aldian, Kriminologiaren Euskal Institutuak (IVAC-KREI) bere ikerketa lerroak mantentzeko eta garatzeko konpromisoarekin jarraituko du, testuinguru globaleko aldaketa sozial, zientifiko eta teknologikoetara egokituta. Ikuspegi estrategiko baten bidez, zeharkako ekintzak sustatu dira, Institutuaren ikerketa-ildoak lotzen eta indartzen laguntzeko, diziplinarteko ikuspegiak integratzen eta jakintza-arlo berriak esploratzen lagunduz. Etengabeko garapen prozesu hori ikerketa lerroen aldizkako ebaluazioan oinarritu da, kriminologian eta lotutako diziplinetan sortzen ari diren

erronkekin lerrokatuta mantentzen direla ziurtatuz.

Era berean, ondoren zehaztuko diren ikerketa-proiektu guztiek IVAC-KREIren ikerketa-ildoan bilakaerarekiko eta sakontzearekiko konpromiso hori islatzen dute. Egindako eta abian dauden proiektu horiek erakusten dute Institutuak gaitasuna duela eskaera berrietara egokitzeko eta bere ikerketa-lerroen ikusgarritasuna eta eragina sustatzeko, bai estatuan, bai nazioartean.

- **Nazioarteko, estatuko eta autonomia-erkidegoetako deialdietan parte hartzea zabaltzea, indartzea eta babestea.**

- Institutuko taldeek 2024an deialdi lehiakorretan lortutako ikerketa proiektu hauek izan dituzte aktibo, eta Zientzia eta Berrikuntza Ministerioak finantzaturako proiektuak nabarmendu dira:

- o Justizia leheneratzailea ingurumen delituetarako eta animalien aurkako delituetarako: prebentzio, esku-hartze eta erreparazio programak diseinatzea esparru globalizatu batean (Restorative justice for crimes against the environment and against animals: Design of prevention, intervention and reparation programs within a globalised framework), Espainiako eta atzerriko hainbat unibertsitateen partaidetzarekin, Zientzia eta Berrikuntza Ministerioak finantzatuta, 2020ko deialdia, I+G+b Projects - PGC Tipo B, erref. PID2020-114005GB-I00 (arloa: Zuzenbidea). 2021-2025.. IP: Varona Gema

- o Pertsona kalteberen babes penala. IPak: Ana Perez Machio eta Norberto de la Mata, 2024an amaituta.

- o PID2023-147154NB-I00 proiektua, “Zuzenbide penala eta kriminologia kriminalitate klimatikoaren erronka berrien aurrean: giza eskubideen zerbitzura dagoen justizia klimatiko baterantz”, Zientzia, Ikerketa eta Unibertsitate Ministerioak 2024tik 2027ra finantzatua. Ikertzaile-taldea, Pérez Machío eta Odriozola Gurrutxaga irakasleek elkarrekin zuzendua.

Gainera, Kriminologiaren Euskal Institutuak (IVAC-KREI) aktiboki sustatu du nazioarteko, estatuko eta autonomia-erkidegoko finantzaketa eta lankidetzadeialdietan parte hartzea, bere ikerketa-proiektuen ikusgarritasuna eta inpaktua indartzeko. Arlo horretako ekimen nagusietako bat izan da proposamenak esploratzeko eta lantzeko dedikazio espezifikoa duen pertsona bat aldi baterako kontratatzea, eta, horri esker, kudeaketa eraginkorragoa egin ahal izan da, Institutuko ikerketa-taldeentzako deialdi garrantzitsuetan zentratuta.

Halaber, deialdiak ikerketa-talde eta -taldeen artean modu eraginkorrean zabaltzeko sistema bat ezarri da, Institutuko kide guztiek eskuragarri dauden aukerei buruzko informazioa dutela ziurtatzeko. Prozesu hori optimizatzeko, deialdiak astero berrikusteaz eta behar bezala zabaltzeaz arduratuko den pertsona bat izendatu da.

1.3 Helburua: Gizartearen ezagutza eta berrikuntza-eskaerei ikerketaren bidez erantzutea.

- **Erakunde publiko eta pribatuekin ikerketa sendotzea eta sustatzea:**

2023ko azarotik 2024ra bitartean, ikerketa hitzarmen eta kontratu hauek sinatu dira erakunde publiko eta pribatuekin:

- Aldaz Arregui, J., Euskal Autonomia Erkidegoko kirol-klubetan sexu-jazarpena jasan duten pertsonen kirola egiteari emandako esanahien azterketa kualitatiboa. Kontratu mota: Ikerketa proiektua. Enpresa/Administrazio finantzatzailea: EUSKO JAURLARITZA - Saila. Kultura eta Hizkuntza Politika. Iraupena: Hasierako data: 2023/01/01 Amaiera data: 2023/01/31. Ikertzaile arduraduna: USABIAGA ARRUABARRENA, OIDUI. Finantzaketa osoa (BEZik gabe): 14.268,29

- Aldaz, Arregui, J., 2023ko Gipuzkoako Foru Aldundiaren jardura fisikoko eta kiroleko programen ebaluazioa. Kontratu mota: Ikerketa proiektua. Enpresa/Administrazio finantzatzailea: GIPUZKOAKO FORU ALDUNDIA/Kultura, Lankidetz, Gazteria eta Kirola Iraupena: Hasierako data: 2023/01/01 Amaiera data: 2023/12/31. Ikertzaile arduraduna: USABIAGA ARRUABARRENA, OIDUI. Finantzaketa osoa (BEZik gabe): 14.987,80

- Aldaz Arregui, J., Gipuzkoako Foru Aldundiak emakumearen eta ekitatearen esparruan jardura fisikoa sustatzeko 2024an egindako politiken ebaluazioa. Kontratu mota: Ikerketa proiektua. Enpresa/Administrazio finantzatzailea: GIPUZKOAKO FORU ALDUNDIA/Kultura, Lankidetz, Gazteria eta Kirola. Iraupena: Hasierako data: 2024/01/01 Amaiera data: 2024/12/31. Ikertzaile arduraduna: YANCI IRIGOYEN, JAVIER. Finantzaketa osoa (BEZik gabe): 14.756,10

- De la Cuesta Arzamendi, J. L. (IN) Ikertzailea: Germán Mancebo, I., "Euskal Autonomia Erkidegoko espetxeetan sartzeko eta hirugarren gradua garatzeko jarduerak eta laguntza-programak". Eusko Jaurlaritzako Berdintasun, Justizia eta Gizarte Politiketako Saila HASIERA DATA: 2024ko urtarrila AMAIERA DATA: 2024ko abendua. PROIEKTUAREN ZENBATEKOA: 24.284,40 €

- De la Cuesta Arzamendi, J. L. (IN) Ikertzailea: Germán Mancebo, I., “EAEko Segurtasun Integraleko Eskualde Planak”, Eusko Jaurlaritzako Segurtasun Saila. HASIERA DATA: 2024ko urtarrila AMAIERA DATA: 2024ko abendua. PROIEKTUAREN ZENBATEKOA: 125.000 €

- De la Cuesta Arzamendi, J. L. (IN) Ikertzailea: Germán Mancebo, I., “Zibersegurtasuna. Erronka berriak ziberdelinkuentzia gero eta handiagoari aurre egiteko”. Eusko Jaurlaritzako Segurtasun Saila. HASIERA DATA: 2023ko urtarrila. AMAIERA DATA: 2023ko abendua. PROIEKTUAREN ZENBATEKOA: 125.000,00 euro

- De la Cuesta Arzamendi, J. L. (IN), “Segurtasun objektiboa eta subjektiboak ikuspegi kriminologiko eta biktimologiko batetik EAEn”, Eusko Jaurlaritzako Segurtasun Sailarekin sinatutako hitzarmena (2022-2025)

- Germán Mancebo, I., proiektuaren izenburua: “Azpeitian hautemandako (in) segurtasun errealari buruzko diagnostikoa”. Erakunde finantzatzailea: Azpeitiko Udala

Hasiera data: 2024ko urtarrila - amaiera data: 2024ko abendua

- Pérez Machío, A.I. (IN), Espetxeetan abusuak, tratu txarrak eta torturak prebenitzeko, antzemateko eta horien aurrean esku hartzeko protokoloei buruzko ikerketa. Eusko Jaurlaritzako Justizia Zuzendaritzak finantzatutako ikerketa, 2023ko urtarriletik abendura.

- Pérez Machío, A.I. (IN), Euskadiko espetxe ingurunekeo genero ikuspegiari buruzko ikerketa (2023 eta 2024), Eusko Jaurlaritzako Justizia Zuzendaritzak finantzatutako ikerketa, 2023ko urtarriletik 2024ko abendura.

- G. Varona(IN), Delinkuentzia eta biktimizazioaren arloko ikerketa juridiko penala, kriminologikoa eta biktimologikoa (2024).

- G. Varona(IN), giza eskubideen babesari buruzko material didaktikoa egiteko kontratua Eusko Jaurlaritzako Giza Eskubideen Zuzendaritzarekin (2024).

- G. Varona(IN), justizia leheneratzaileari eta terrorismoaren biktimei buruzko Eusko Jaurlaritzako Eskubideen Zuzendaritzak finantzatutako ikerketa (2024).

- G. Varona(IN), Generalitateak 2024-2025 aldirako Espetxeetako Estrategia Nazionalan aditu gisa kontratatua (2024/01/19).

- G. Varona Justizia Errestauratiboaren Euskal Foroa dinamizatzea eta sistematizatzea. Kontratu txikia Eusko Jaurlaritzako Justizia Zuzendaritzarekin (2023-2024).

Era berean, Eusko Jaurlaritzako Segurtasun Sailarekin: Segurtasun Sailburuordetzarekin eta Polizia eta Larrialdietako Euskal Akademiarekin lanean. IP:

Jose Luis de la Cuesta eta Gema Varona (2022-2025 hitzarmena). Ikertzailea: Isabel Germán.

- Eusko Jaurlaritzako Berdintasun, Justizia eta Gizarte Politiketako Sailarekin:

o Justizia Sailburuordetzarekin lanean. IN: César San Juan, gazte justiziaren eta helduen justiziarekiko lankidetzaren zerbitzuen arloko ebaluazio ikerketari buruzkoa (2022-2025 hitzarmena). Ikertzailea: Estefanía Ocariz.

o Giza Eskubideen, Memoriaren eta Lankidetzaren Zuzendaritzarekin lanean, tratatu txarrei eta torturari buruz. IN: Ana Pérez Machío, Laura Pego ikertzailea (diru-laguntza).

o Giza Eskubideen, Memoriaren eta Lankidetzaren Zuzendaritzarekin lanean, justizia errestituzioaren oihartzuna zabaltzeari buruz. IP: Gema Varona (diru-laguntza).

o Justizia Zuzendaritzarekin lanean, espetxe-gaietako ikerketari buruz (hainbat ikertzaile nagusi, José Luis de la Cuestak koordinatuta) (diru-laguntza).

- Nafarroako Gobernuarekin:

o Bizikidetzaren, Bakearen eta Giza Eskubideen Zuzendaritzarekin lanean (ikertzailea: Laura Pego, 2024ko azarora arte) (dirulaguntza).

Lan-ildo horiek sendotzeko eta zabaltzeko, Kriminologia translazionalari edo aplikatuari buruzko jardunaldi bat antolatzea proposatzen da, ikerketen transferentzia eta eragin praktikoa ardatz hartuta. Jardunaldi hori Antonio Beristain Topaketarekin bat etor liteke, eta laguntzaile tradizionalak interesa duten beste gizarte eragile batzuekin biltzeko gune bihurtu. Ikerketaren, ebaluazioaren, aholkularitzaren eta prestakuntzaren arloan dituzten behar espezifikoak entzutea izango litzateke helburua, elkarriketa eta lankidetzarako aukera berrien identifikazioa sustatuz.

Gainera, proposatu da erakunde horiek gonbidatzea, Institutuko kideren batekin batera, beren intereseko gaiekin lotutako norgehiagoka deialdietan parte hartzera. Ildo horretan, bereziki baloratzen da “Elkarteei” eta “GKEei” zuzendutako ekimenetan parte hartzea, proiektuei ikuspegi komunitarioarekin eta sozialki inklusiboarekin ekiteko aukera ematen baitute.

Era berean, IVAC-KREiko zenbait kidek hainbat proiektutan parte hartzen dute beste unibertsitate batzuekin:

GERMÁN MANCEBO, I., PROIEKTUAREN IZENBURUA: Autoritarismoaren konstelazioak: demokraziari egindako mehatxu baten memoria eta gaurkotasuna, ikuspegi filosofiko eta diziplinarteko batean. ERAKUNDE FINANTZATZAILEA: Zientzia, Berrikuntza eta Unibertsitate Ministerioa PROIEKTUAREN ERREFERENTZIA: Bikaintasuneko Ikerketa

Zientifikoa eta Teknikoa Sustatzeko Estatu Programa - (PID2019-104617GB-I00)
IKERTZAILE NAGUSIA: José Antonio Zamora Zaragoza (Filosofia Institutuko zientzialari titularra, CCHS-CSIC, Madril) eta Manuel Reyes Mate Rupérez (Filosofia Institutuko Ad Honorem doktore lotua, CCHS-CSIC, Madril). HASIERA DATA: 2020ko ekainak 1. AMAIERA DATA: 2024ko ekainaren 31. ESKATZAILEAREN PARTE-HARTZE MOTA: Ikertzailea. Ikerketa taldea

ESPARZA LEIBAR, I., IKERTZAILE NAGUSIA: Juan Ignacio Ugartemendia Eceizabarrena, Konstituzio Zuzenbideko katedraduna, UPV/EHU.

PROIEKTUAREN IZENBURUA: "Euskal Unibertsitatearteko Sistemako" (OTRI kodea: GIC 18/135) IKERKETA TALDE FINKATUAREN (A TALDEA) jardueri laguntzeko finantza-laguntza (IT1455-22): "Oinarrizko Eskubideak eta Europar Batasuna. Egungo eta etorkizuneko erronkak eskubideen tutoretzan "ERAKUNDE FINANTZATZAILEA: Eusko Jaurlaritzako Hezkuntza Saila, Unibertsitate eta Ikerketa Sailburuordetza (2022ko uztailaren 5eko Ebazpena); IRAUPENA: 2022ko urtarrilaren 1etik aurrera. 2025eko abenduaren 31ra arte.

Varona, G., Identitate kolektiboak eta justizia penala: diziplinarteko ikuspegia proiektuko lantaldeko ikertzailea, IP Jose Nuñez eta Alicia Gil (UNED) (2023-2026). Zientzia eta Berrikuntza Ministerioa. PID2022-138077OB-I00.

Varona, G., "Kriminalitatea aisialdiko testuinguru digital desbideratuetan: kontsumo ekonomia deshumanizatuaren aurkako alternatiba posibleak" proiektuko ikertzailea lantaldean (IP Myriam Herrera, Unib. Sevilla) (2023-2025).

Varona, G., "Constelaciones del autoritarismo: memoria y actualidad de una amenaza a la democracia en una perspectiva filosófica y interdisciplinar" (PID2019-104617GB-I00) proiektuko ikertzailea, Ikerketa Zientifikoen Kontseilu Gorena (CSIC), Espainiako Zientzia eta Berrikuntza Ministerioaren I+G+b Sistemaren Ezagutza Zientifikoa eta Teknologikoa Sortzeko eta Indartzeko Estatuko Programak finantzatua (2020-2024).

Yauri-Miranda, J. R. Proiektuaren izena: Surveillance in the Majority World, Erakunde antolatzailea: Surveillance Studies Network (SSN), Egoitza juridikoa: Erresuma Batua, Ikertzaileak (PI, Co-PI...): Azadeh Akbari; Jaseff Raziel Yauri Miranda, Dima Samaro, Arun Pragada, Yung Au, Jimmy Kainja. Informazio gehiago: <https://surveillance-majority-world.net/>

- **Ikerketaren emaitzak arloko aldizkari zientifikoetan argitaratzea, ezagutza zabaltzeko**

1. Argitalpenak

1.1. Monografiak

(Dir.) De la Mata Barranco, N., J. y Pérez Machío, Personas vulnerables y tutela penal (Director y coautor). Cizur Menor (Navarra), 2023. Ed. Thomson Reuters-Aranzadi (410 pp.).

(Dir.) De la Mata Barranco, N., J. y Pérez Machío, A. I., Mujeres, género, tutela penal (Director y coautor). Cizur Menor (Navarra), 2023. Ed. Thomson-Reuters-Aranzadi (390 pp.).

COLOMO IRAOLA, H. (2024). *Un estudio crítico sobre la expulsión de personas extranjeras del artículo 89 del Código Penal*. Thomson Reuters Aranzadi, Cizur Menor (Navarra).

LAUAR DOS SANTOS, I./PÉREZ MACHÍO, A.I., ELLAS COMO NÓS. *Uma contextualizacáo jurídica-feminista-interseccional das violencias de Género no Brasil*. Edit. Casa Editorial, Curitiba, 2023.(522 páginas)

VARONA, G., *Justicia restaurativa medioambiental y animal: Guía de aprendizaje y acción a través de la narración de casos*, Dykinson, Madrid, 2024 (150 pp). Dykinson. ISBN 9788410700383.

1.1. Artículos

Aldaz Arregui, J., “La implementación de la LOPIVI en el sistema deportivo de Euskadi. Un proceso de concienciación y co-responsabilización centrado en el bienestar integral de niñas, niños y adolescentes”, en De la Mata, Norberto J., y Pérez, Ana Isabel, *Personas vulnerables y tutela penal*, Aranzadi, Cizur Menor (Navarra), 2023, ISBN: 978-84-1162-178-6, pp. 371-388.

Berasaluze Gerrikagoitia, L., “The United Nations, the Council of Europe and the European Union regarding the protection of victims of trafficking”, *Orbeliani law Journal*, 2023.

De La Cuesta Arzamendi, J. L. & Germán Mancebo, I., “Otra forma de abordar los conflictos penales: la inaplazable regulación del modelo de justicia restaurativa en España”, en *Francis Yearbook of Legal Sciences & Human Rights: Tribute to Prof. Dr. Cândido Furtado Maia Neto*, ISBN: 978-65-00-97652-6, Vol. 1, N. 1, 2024, p. 348-

366.

De la Mata Barranco, N., J., “Delitos contra las relaciones familiares y protección de menores: ¿qué protegemos, qué debemos proteger?”, en *Revista Electrónica de Ciencia Penal y Criminología*, 25-03, 2023, pp. 1 a 25.

De la Mata Barranco, N., J., “La lesividad del delito de child grooming”, en *Sistema penal e informática*, 2023, nº 6, pp. 325 a 342 (en colaboración con Sergio Pérez).

Elgorriaga, E., Ibabe, I., Arnoso, A. y Asla, N. (2023). Evaluation report of early intervention program in situations of youth-to-parent aggression: What happens one year after? *Anales de Psicología*, 39(1), 28–38. doi:10.6018/analesps.480921

Esparza Leibar, I., El acceso a la judicatura en Francia. El primordial rol de la ENM para garantizar la igualdad de oportunidades en el acceso, la eficiencia en la selección y la calidad de la formación. *Revista Teoría y Derecho. Revista de pensamiento jurídico*, editada por Tirant lo Blanch. Nº 34/2023. ISSN (impreso): 1888-3443. ISSN (online): 2695-6594.

Esparza Leibar, I./Fernández Galarreta, F. J., "Sin datos de carácter personal no hay inteligencia artificial. Reflexiones en torno a la inteligencia artificial y los datos en la justicia", Publicado en el número 78, de 1 de Diciembre de 2023. *Diario LA LEY, Sección Ciberderecho* (ISSN Electrónico: 1989-6913), editado por LA LEY.

Ibabe, I., Albertos, A. y López-del Burgo, C. (2024). Leisure time activities in adolescents predict problematic technology use. *European Child & Adolescent Psychiatry*, 1-11. doi: 10.1007/s00787-023-02152-5

Ibabe, I., Arnoso, A. y Elgorriaga, E. (2023). Early intervention program in youth-to-parent aggression: Clinically relevant long-term changes. *Journal of Family Violence*, 38(7), 1273–1285. doi:10.1007/s10896-022-00447-w

Martínez Soto, A., Lopez-del Burgo, C., Albertos, A. y Ibabe, I. (2024). Cyber dating abuse in adolescents: Myths of romantic love, sexting practices and bullying. *Computers in Human Behavior*, 150, 1–11. doi: 10.1016/j.chb.2023.108001

Martínez-Soto, A. y Ibabe, I. (2023). Cyber dating abuse: conceptualization and meta-analysis of prevalence rates. *Anuario de Psicología Jurídica*, 34 (1), 133 – 144. doi: 10.5093/apj2023a11

PÉREZ MACHÍO, A.I., “El enfoque de género en el Derecho Penal español. Superando las críticas de un Derecho Penal de autor y paternalista”, en *Revista Penal*, núm. 51, 2023, pp. 242 a 262.

PÉREZ MACHÍO, A.I., “Política criminal y delitos sexuales: hacia un enfoque que supere el feminismo punitivo”, en *Cuadernos de Política Criminal*, vol. II, núm. 140, 2023, pp. 39 a 62.

Pérez Machío, A.I., “Responsabilidad penal de las personas jurídicas y delitos de tratos degradantes, acoso laboral, acoso inmobiliario y acoso sexual: ¿un paso más hacia el sistema de incriminación de *numerus apertus*?”, en *Revista La Ley Actualidad*, núm. 12, 2023, pp. 1 a 39.

PÉREZ MACHÍO, ANA I. (2024), “Fundamento jurídico-penal de la clausula de agravación víctimas en situación de vulnerabilidad o de especial vulnerabilidad del Código Penal: hacia un concepto de vulnerabilidad victimal”, en *Revista de Derecho Penal y Criminología*, vol. 3, núm. 32, pp. 311 a 365.

PÉREZ MACHÍO, ANA I. (2023), “Ley del sólo el sí es sí: superando el feminismo punitivo”, en *The Conversation*, pp. 1 a 5.

Saiz Garitaonandia, Alberto: “Deus ex machina al estrado: inteligencia artificial y resolución de conflictos. Reflexiones para una aproximación flexible a un fenómeno en constante evolución”, *Diario La Ley*, 8 de septiembre de 2023, 25 pgs.

Varona, G., 2024. Evidenciar la violencia estatal y corporativa hacia los ecosistemas a través de la arquitectura forense digital. *Boletín Criminológico*, artículo 23/2024, <https://revistas.uma.es/index.php/boletin-criminologico>.

Varona, G., 2024. Outdoors with corporations and public administrations accountable for environmental and animal harm: Trusting Pandora to change climate change. *Revista Electrónica de Criminología REC* 03-09, 1-19, https://www.revista-e-criminologia.net/_files/ugd/15fbfa_bf8a5b53d29445b39f2cd56c6655e7d4.pdf. 21/05/2024.

Varona, G., 2024. The Right to Accompaniment by a Person of the Victim’s Choice as a Key Right to Avoid Secondary Victimization: Exploratory Qualitative Research in Spain. *Temida* 27: 71-94. ISSN2406-0941, <http://hdl.handle.net/10810/68067>.

Varona, G., 2024. Victimología: Una palabra extraña para estudiar una experiencia cercana, *Revista Campusa*, sección Cathedra, 19 de septiembre de 2024,

<https://www.ehu.eus/es/-/victimologia-una-palabra-extra%C3%B1a-para-estudiar-una-experiencia-cercana>

Varona, G., 2024. Whose side are we on when violence contaminates us? A personal account from the Encounter of the Encounters (EofEs). *The International Journal of Restorative Justice* 7(1): 3-11, doi:10.5553/TIJRJ.000200.

Varona, G. 2024. Victimología del desarrollo aplicada a la intervención informada por el trauma en justicia juvenil. *Revista General de Derecho Penal*, 42, pp. 1 - 29.

Varona, G., 2024. with A. García-Ruiz, N. South & G. Varona. An increasingly warmer, unstructured and environmentally unfair planet, *Revista Electrónica de Criminología* 9, <https://www.revista-e-criminologia.net/>

Varona, G. y Poelemans, M. 2024. Del compromiso al cumplimiento: La reforma de la Directiva 2012/29/UE sobre los derechos, el apoyo y la protección de las víctimas de delito. *Revista de Victimología/Journal of Victimology*, 17, 33-56,

Viana Salinas, A. 2024. Experiencias de victimización de los menores migrantes sin referentes familiares en Álava-Araba (País Vasco). *Revista Electrónica de Estudios Penales y de la Seguridad*, 14. 1-24.

Yauri Miranda, J. R. (2024). "European security governance: Europol's oversight in the era of Big Data and Automated Decision-Making." *UACES Graduate Forum Research Conference 2024 Annual Review*, 2024, 1 - 22.

Yauri-Miranda J.R; Aguado R.; Alcaniz L. (2024). "Reinforcing the Accountability of Global Market Organizations: Data Transfers and the Market Power of "Big Techs"". *The International Journal of Interdisciplinary Civic and Political Studies*. 19 – 1, 57 - 83. <https://doi.org/10.18848/2327-0071/CGP/v19i01/57-83>

1.2. Ekarpenak obra kolektiboetan

BERASALUZE GERRIKAGOITIA, L., "La aplicación del subtipo agravado recogido en el art. 177 bis 4 cp: sujeto pasivo menor del delito de trata de seres humanos", *Reformas penales y Estado de Derecho*, Tirant lo Blanch, Valencia, 2024, ISBN 9788411972543, 2024, pp. 251-271.

BERASALUZE GERRIKAGOITIA, L., "Trata de seres humanos y servicio doméstico:

principales factores propiciadores de esta finalidad de explotación humana”, V *Congreso Jurídico Internacional sobre formas contemporáneas de esclavitud. 20 años después del Protocolo de Palermo*, PUCP, Perú, Lima, 2023, 978-612-49252-0-7, pp. 243-276.

Colomo Iraola, H. (2023). La última expresión del Derecho Penal del enemigo: la prisión permanente revisable. En C. Rodríguez Yagüe (dir.), *Penas perpetuas*, pp. 247-272. Tirant lo Blanch (Valencia)

Colomo Iraola, H. (2023). Las personas extranjeras como colectivo vulnerable: la última expresión del modelo gerencial-actuarial de penalidad. En N.J. De la Mata Barranco, A.I. Pérez Machío (dirs.), L. Berasaluze Gerrikagoitia, H. Colomo Iraola (coords.), *Personas vulnerables y tutela penal*, pp. 165-192. Thomson Reuters Aranzadi, Cizur Menos, (Navarra).

DE LA CUESTA ARZAMENDI, J. L., “El cohecho activo y pasivo de funcionarios públicos nacionales en la normativa penal internacional (y regional)”, en M.García Mosquera y Otros (Dirs.), *Libro homenaje al profesor Javier de Vicente Remesal por su 70.º aniversario*, ISBN: 978-84-340-2999-6, Agencia Estatal Boletín Oficial del Estado y Fundación Internacional de Ciencias Penales Madrid, 2024, pp. 827-841.

DE LA CUESTA ARZAMENDI, J. L., “Extended confiscation in Spanish Law”, en Michiel Luchtman, Ferry de Jong, François Kristen, Katalin Ligeti, Joep Lindeman, Stanisław Tosza, Rob Widdershoven and Damián Zaitch (eds.), *Of swords and shields: due process and crime control in times of globalization - Liber amicorum prof. dr. J.A.E. Vervaele*, The Hague: Eleven 2023, pp. 31-38.

DE LA CUESTA ARZAMENDI, J. L., “La (ré)introducción de l'emprisonnement à perpétuité en Espagne”, en A. Cybal-Michalskiej *et al* (eds.), *Pomiedzy Kryminologia, Penitencjarystyka i Prawem. Ksiega Jubileuszowa Profesora Piotra Stepniaka*, ISBN 978-83-8356-224-7, Wydawnictwo C.H.Beck, Warszawa, 2024, pp. 305-311.

DE LA CUESTA ARZAMENDI, J. L., “La corrupción entre particulares en la normativa penal supranacional”, en J.Muñoz Sánchez y Otros, *Estudios político-criminales, jurídico-penales y criminológicos. Libro Homenaje al Profesor José Luis Díez Ripollés*, ISBN 978841169-092-8, Tirant lo Blanch, Valencia, 2023, pp. 1301-1313.

DE LA CUESTA ARZAMENDI, J. L., “Otra forma de abordar los conflictos penales: la inaplazable regulación del modelo de justicia restaurativa en España”, en *Francis Yearbook of Legal Sciences & Human Rights: Tribute to Prof. Dr. Cândido Furtado Maia Neto*, ISBN: 978-65-00-97652-6, Vol. 1, N. 1, 2024, p. 348-366 (en colaboración con Isabel Germán Mancebo)

DE LA CUESTA ARZAMENDI, J. L., “Víctimas de graves vulneraciones de derechos humanos y abuso de poder: reconocimiento y reparación”, en A.I. Pérez Machío / JL de

la Cuesta Arzamendi; (dirs.), *Contra la política criminal de tolerancia cero. Libro-Homenaje al Profesor Dr. Ignacio Muñagorri Laguía*, ISBN 978-84-1391-127-4, Aranzadi, Cizur-menor, 2021, pp. 129-145; ver también, con el título “Reconocimiento y reparación de víctimas de graves vulneraciones de derechos humanos y abuso de poder”, en N.J.de la Mata Barranco / A.I.Pérez Machío (dirs.), *Personas vulnerables y tutela penal*, ISBN: 978-84-1162-178-6, Aranzadi, Cizur Menor, 2023, pp. 247-266.

DE LA CUESTA ARZAMENDI, J. L., [Le système pénitentiaire espagnol](https://www.world-prisons.org/wp-content/uploads/2024/02/Espagne-BAT-janvier-2024.pdf), en J.P. Céré et C.E.A. Japiassú (dirs.), *Les systèmes pénitentiaires dans le monde*, Para una versión más completa y actualizada al año 2023 <https://www.world-prisons.org/wp-content/uploads/2024/02/Espagne-BAT-janvier-2024.pdf>

DE LA CUESTA ARZAMENDI, J. L., “El cohecho activo y pasivo de funcionarios públicos nacionales en la normativa penal internacional (y regional)”, en M.García Mosquera y Otros (Dirs.), *Libro homenaje al profesor Javier de Vicente Remesal por su 70.º aniversario*, ISBN: 978-84-340-2999-6, Agencia Estatal Boletín Oficial del Estado y Fundación Internacional de Ciencias Penales Madrid, 2024, pp. 827-841.

DE LA CUESTA ARZAMENDI, J. L., “La (ré)introduction de l'emprisonnement à perpétuité en Espagne”, en A. Cybal-Michakskiej *et al* (eds.), *Pomiedzy Kryminologia, Penitencjarystyka i Prawem. Ksiega Jubileuszowa Profesora Piotra Stepniaka*, ISBN 978-83-8356-224-7, Wydawnictwo C.H.Beck, Warszawa, 2024, pp. 305-311.

DE LA CUESTA ARZAMENDI, J. L., “Special Criminal Law. Main Guidelines of the AIDP Resolutions on the Special Part of Criminalo Law”, in G.Vermeulen, J.L.de la Cuesta J. Vervaele (eds.), *A Century of Criminal Justice, Human Rights and Humanity across Borders (Centenary Ceremony of the International Association of Penal Law (AIDP/IAPL), Paris, France, 27 June 2024)*, ISBN 978-90-466-1276-7, RIDP libri 07, Antwerpen: Maklu, 2024, pp. 75-104.

DE LA CUESTA ARZAMENDI, J. L. ODRIOZOLA GURRUTXAGA, M., “Inteligencia artificial y responsabilidad penal. Cuestiones de parte general y especial en la perspectiva de la Asociación Internacional de Derecho Penal”, en Manuel Gómez Tomillo, Antonio Javato Martín, Alejandro de Pablo Serrano, José Mateos Bustamante (coords.), *Liber Amicorum en homenaje a la Profesora Mercedes Alonso Álamo*, ISBN 978-84-1320-319-5, Ediciones Universidad de Valladolid, 2024, pp. 141-149. También publicado en Manuel Richard González / Maitena Poelemans (coords.), *Estudios sobre los efectos de la aplicación de la Inteligencia Artificial en el Sistema Jurídico / Études sur les effets de l'appllication de l'Intelligence Artificielle edans le système juridique*, ISBN 978-8410448-45-2, Bosch editor, Barcelona 2024, pp.497-507.

DE LA MATA BARRANCO, N. / PÉREZ MACHÍO, A.I./ BERASALUZE GERRIKAGOITIA, L. “La regulación del delito de trata de seres humanos y la protección de las víctimas atendiendo a las personas menores de edad no acompañadas y el anteproyecto de Ley

de trata”, en *Personas vulnerables y tutela penal*, dirigido por De la Mata Barranco y Pérez Machío. Edit. Thomson Reuters. Cizur Menor, 2023, pp. 337 a 370.

De la Mata Barranco, N., J., “Diferencia, vulnerabilidad y racionalidad penal”, en *Estudios político-criminales, jurídico-penales y criminológicos. Libro Homenaje al Profesor José Luis Díez Ripollés*, Ed. Tirant lo blanch, Valencia, 2023, pp. 133 a 144 (en colaboración con Sergio Pérez).

De la Mata Barranco, N., J., “El delito de child grooming, algo más que un acto preparatorio de otro delito sexual”, en *Personas vulnerables y Tutela penal*, Ed. Thomson Reuters-Aranzadi, Cizur Menor (Navarra), 2023, pp. 315 a 335 (en colaboración con Sergio Pérez).

De la Mata Barranco, N., J., “El maltrato infantil y la idea de seguridad en los delitos contra los derechos y deberes familiares”, en *Personas vulnerables y Tutela penal*, Ed. Thomson Reuters-Aranzadi, Cizur Menor (Navarra), 2023, pp. 392 a 410 (en colaboración con Leyre Hernández).

De la Mata Barranco, N., J., “El responsable de cumplimiento en la responsabilidad penal de las personas jurídicas”, en *La responsabilidad penal de las personas jurídicas. Anuario Corporate Compliance-Anuario de Corporate Compliance*, Ed. Leyer, Bogotá, 2023, pp. 357 a 389.

De la Mata Barranco, N., J., “La regulación del delito de trata de seres humanos y la protección de las víctimas atendiendo a las personas menores de edad no acompañadas y el Anteproyecto de la Ley de trata”, en *Personas vulnerables y Tutela penal*, Ed. Thomson Reuters-Aranzadi, Cizur Menor (Navarra), 2023, pp. 336 a 371 (en colaboración con Ana Pérez Machío y Leire Berasaluze).

De la Mata Barranco, N., J., “La respuesta penal al blanqueo de dinero cometido por medios informáticos”, en *IX Congreso internacional sobre prevención y represión del blanqueo de dinero*, Ed. Tirant lo blanch, 2024, pp. 631 a 633.

De la Mata Barranco, N., J., “Las circunstancias diferenciales y de vulnerabilidad del sujeto pasivo en el Código Penal”, en *Personas vulnerables y Tutela penal*, Ed. Thomson Reuters-Aranzadi, Cizur Menor (Navarra), 2023, pp. 11 a 67 (en colaboración con Sergio Pérez).

De la Mata Barranco, N., J., “Realidades distintas, respuestas penales distintas: trata de personas y tráfico migratorio ilegal”, en *Libro Homenaje al Prof. Jorge Buonpadre. Derecho Penal en las postrimerías del siglo XX y comienzos del tercer milenio*, Ed. Contexto, Corrientes, 2023 (en colaboración con Sergio Pérez).

De la Mata Barranco, N., J., "Servicio doméstico, vulnerabilidad y tutela penal laboral", en *Mujeres, género, tutela penal*, Ed. Thomson Reuters-Aranzadi, Cizur Menor (Navarra), 2023, pp. 315 a 335 (en colaboración con Sergio Pérez).

De la Mata Barranco, N., J., "Vulnerabilidad de las víctimas de motivación política: herramientas de lucha contra la impunidad", en *Personas vulnerables y Tutela penal*, Ed. Thomson Reuters-Aranzadi, Cizur Menor (Navarra), 2023, pp. 265 a 293 (en colaboración con Ana Pérez Machío).

De la Mata Barranco, N., J., "La respuesta penal al blanqueo de dinero cometido por medios informáticos", en *IX Congreso internacional sobre prevención y represión del blanqueo de dinero*, Ed. Tirant lo blanch, 2024, pp. 631 a 633.

De la Mata Barranco, N., J., "Delitos de frustración de la ejecución y delitos de insolvencia", en *Derecho penal económico y de la empresa*, 2ª ed., Ed. Dykinson. Madrid, 2024, pp. 351 a 391.

De la Mata Barranco, N., J., "Delitos contra la propiedad intelectual e industrial y violación de secretos de empresa", en *Derecho penal económico y de la empresa*, 2ª ed., Ed. Dykinson. Madrid, 2024, pp. 393 a 433.

De la Mata Barranco, N., J., "Delitos contra la Hacienda Pública y la Seguridad Social", en *Derecho penal económico y de la empresa*, 2ª ed., Ed. Dykinson. Madrid, 2024, pp. 629 a 690.

De la Mata Barranco, N., J., "Delitos contra el urbanismo y la ordenación del territorio y delitos contra el ambiente", en *Derecho penal económico y de la empresa*, 2ª ed., Ed. Dykinson. Madrid, 2024, pp. 735 a 790.

De la Mata Barranco, N., J., "Delitos contra los sistemas de información", en *Derecho penal económico y de la empresa*, 2ª ed., Ed. Dykinson. Madrid, 2024, pp. 839 a 871.

De la Mata Barranco, N., J., "La protección penal del trabajo doméstico: una perspectiva razonable", en *Liber Amicorum en Homenaje a la profesora Mercedes Alonso Álamo*, 2024 (en colaboración con Sergio Pérez). Madrid, 2024, pp. 771 a 781.

De la Mata Barranco, N., J., "Insolvencias punibles, ¿algo más que un incumplimiento mercantil?", en *Liber Amicorum del Profesor Antonio María Lorca Navarrete*. Estudios de Derecho procesal España-Caribe-América, Ed. Atelier, Barcelona, 2025, pp. 331 a 343.

ESPARZA LEIBAR, Iñaki, “El encausado mediático y la presunción de inocencia en su dimensión extraprocesal”. Implicaciones de una regla de tratamiento debido en un estado de derecho. Homenaje a Víctor Moreno Catena. Tirant lo Blanch, Valencia 2024.

Igartua, I., Bihotz, hainbat hots: Espirales de diálogo intergeneracional para la radicalización de la no violencia. En Varona, G. (dir.) (2024). Justicia restaurativa intergeneracional: Diálogos con jóvenes para responder al monólogo de la violencia. pp. 99 - 120. Murcia: Laborum. Acceso abierto en la web del LTPJR: <https://www.ehu.eus/documents/d/ivac/justicia-restaurativa-intergeneracional>

Igartua, I., Hilvanes para el diseño de una matriz evaluadora de los programas restaurativos en clave victimológica. Una propuesta desde la investigación/acción. En Varona, G. (dir.) (2023). *Repensar la justicia restaurativa desde la diversidad: claves para su desarrollo práctico e investigación teórica y aplicada*, pp. 361-377. Valencia: Tirant lo Blanch.

Igartua, I., Victimidad, vulnerabilidad e incapacidad de las víctimas de la violencia de género y la violencia sexual como falsos sinónimos Reflexiones y certezas en torno al veto generalizado a la mediación en la normativa española. En Pérez Machío, A., De la Mata Barranco N.J. (dirs) (2023). *Mujer, género y tutela penal*, pp. 67-106. Cizur Menor: Aranzadi

Igartua, I., Entretejer generaciones: La lógica restaurativa como motor transversal de cambio social desde la Universidad. En Varona Martínez, Gema (dir.). 2024. *Criminología conversacional: postestigos ante la violencia* (pp. 82-94). Comares. ISBN 978-84-1369-916-5. Manuscrito enviado para próxima publicación.

Pérez Machío, A.I., “La conceptualización de la violencia de género a partir del Convenio de Estambul. El género como factor etiológico de la violencia de género”, en *Mujeres, género y tutela penal*, dirigido por Pérez Machío y De la Mata Barranco. Edit. Thomson Reuters Aranzadi. Cizur Menor, 2023, pp. 17 a 46.

Pérez Machío, A.I., “Protocolo de la UPV/EHU contra las violencias de género. ¿Hacia un modelo de programa de cumplimiento normativo?”, en *Prevención del acoso generado en y por la Universidad: aspectos criminológicos y penales*, edits. Acale Sánchez y Boza Martínez. Edit. Bomarzo, Albacete, 2023, pp. 581 a 614.

PÉREZ MACHÍO, ANA I. (2024), “Política Criminal de la desinformación: Fake news, desinformación y Derecho Penal”, en *Estudios sobre los efectos de la aplicación de la inteligencia artificial en el Sistema Jurídico*, editado por Richard González y Poelemenas. Edit. Bosch, Barcelona, pp. 509 a 526.

Pérez Machío, A.I., Berasaluze Gerrikagoitia, L., Colomo Iraola, H. (2023). Instrumentos

de lucha y erradicación de las “violencias de género” en el ámbito universitario: el protocolo de la UPV/EHU contra las violencias de género. En A.I. Pérez Machío, N.J. De la Mata Barranco (dirs.), H. Colomo Iraola, L. Berasaluze Gerrikagoitia (coords.). *Mujeres, género y tutela penal*, pp. 169-202. Thomson Reuters Aranzadi, Cizur Menos, (Navarra).

Pérez Machío, A.I./Berasaluze Gerrikagoitia, L./Colomo Iraola, H., “Instrumentos de lucha y erradicación de las violencias de género en el ámbito universitario: el protocolo de la UPV/EHU contra las violencias de género”, en *Mujeres, género y tutela penal*, dirigido por Pérez Machío y De la Mata Barranco. Edit. Thomson Reuters Aranzadi. Cizur Menor, 2023, pp. 169 a 202.

Pérez Machío, A.I./De La Mata Barranco, N., “Vulnerabilidad de las víctimas de motivación política: herramientas de lucha contra la impunidad”, en *Personas vulnerables y tutela penal*, dirigido por De la Mata Barranco y Pérez Machío. Edit. Thomson Reuters. Cizur Menor, 2023, pp. 267 a 294.

Saiz Garitaonandia, Alberto: “Inteligencia Artificial y Profesiones Jurídicas: el camino hacia un destino todavía incierto”, en AA.VV., *Red Transfronteriza de Inteligencia Artificial Retria*, en prensa, 2024, 23 pgs.

Saiz Garitaonandia, Alberto: “Prompting, alucinaciones y lo que Kahneman puede enseñarnos del debido uso slow de la Inteligencia Artificial en el ámbito jurídico”, en AA.VV., *Libro Homenaje a Víctor Moreno Catena*, en prensa, 2024, 17 pgs.

Varona, G., 2024. Algunos conceptos fundamentales en el entendimiento victimológico de la victimización terrorista: tensiones entre el foco individual y el socio-político y entre una mirada patológica y una reconstructiva. *Victimología forense Perspectivas iberoamericanas*, ed. Lorena Contreras y Eric García-López (pp. 259-270). México y Bogotá: Manual Moderno. 978-628-7695-04-7

Varona, G., 2024. Book Review: Adán Nieto Martín and Raúl Calvo Soler (eds.), *Justicia restaurativa empresarial: un modelo para armar*. Madrid: Reus, 2023, 313 pp., en *TIJRJ*, 2, 2024.

Varona, G., 2024. Contextualización, objetivos y análisis de resultados. En *Valorar construir convivencia: Evaluación externa del servicio público de justicia restaurativa de Navarra* (pp. 11-48; 107-133). Barcelona: Huygens. ISBN: 978-84-17580-44-5.

Varona, G., 2024. Restorative Justice for Preventing and Countering Violent Extremism: Some Reflections From the Basque Country. En *Preventing and Countering Violent Extremism and Radicalisation*, editado por Teresa Silva y Marzena Kordaczuk-Wąs. Policy Press. 9781447370925

1.3. Beste argitalpen batzuk

De La Cuesta Arzamendi, J. L., *A Century of Criminal Justice, Human Rights and Humanity across Borders (Centenary Ceremony of the International Association of Penal Law (AIDP/IAPL), Paris, France, 27 June 2024)*, ISBN 978-90-466-1276-7, RIDP libri 07, Antwerpen: Maklu, 2024, G.Vermeulen, J,L.de la Cuesta J. Vervaele (eds.).

De la Mata Barranco, N., J., “¿Es delito de terrorismo?”, en Blog almacenederecho.org, 2 de marzo de 2024.

De la Mata Barranco, N., J., “Compliance officers y responsables del canal de denuncias”, en Blog almacenederecho.org, 12 de marzo de 2024.

De la Mata Barranco, N., J., “Fraudes informáticos con instrumentos de pago materiales e inmateriales: ¿defraudación, falsificación o ambas?”, en Blog almacenederecho.org, 27 de febrero de 2024.

De la Mata Barranco, N., J., “La Directiva ambiental de 2024 y su transposición al Código Penal español”, en Blog almacenederecho.org, 4 de septiembre de 2024.

Varona, G., 2024. *Investigación evaluativa-apreciativa de los programas de justicia restaurativa en el ámbito penitenciario en Euskadi*. ISBN: 978-84-09-58333-1

Varona, G., 2024. *Research brief: Estándares de evaluación de programas de justicia restaurativa*, informe de investigación, <http://hdl.handle.net/10810/69710>

Varona, G., 2024. VV. AA. *Mapa de la Justicia Restaurativa en Euskadi. Foro Vasco de Justicia Restaurativa*. ISBN 978-84-09-65149-8

Varona, G., VV.AA. 2024. *Estándares y valores*. ISBN 978-84-09-65149-8

Varona, G., VV.AA. 2024. *Personas facilitadoras*. ISBN 978-84-09-65149-8

Varona, G.; Igartua, I.; Ibáñez, I. (2024). *ESTIMATU propuesta metodológica de plantilla de recogida de datos para la evaluación apreciativa del impacto y cumplimiento de los estándares internacionales en los programas de justicia restaurativa*. Acceso abierto en la web del LTPJR: <https://www.ehu.eus/es/web/ivac/estimatu-es>

Varona, G.; Igartua, I.; Galarraga, A.; Arteaga, A. (2024). *Valorar construir convivencia: Evaluación externa del Servicio Público de Justicia Restaurativa de Navarra*. Barcelona: Huygens Editorial. Acceso abierto en la web del LTPJR:

<https://www.ehu.eus/documents/d/ivac/valorar-construir-convivencia>

Yauri Miranda, J. R. (2024). "Capilaridad de las respuestas a la violencia: Entre lo macro y lo micro. Comentario." In Varona Martinez, G. (org.) *Justicia Restaurativa Intergeneracional: Diálogos con jóvenes para responder al monólogo de la violencia*. ISBN 978-84-19145, pp. 169 - 175. Ed. Laborum.

1.4. Kongresuetara aurkeztutako komunikazioak eta ponentziak. Ponentzia gonbidatuak. Biltzarrak, jardunaldiak eta hitzaldiak antolatzea

Berasaluze Gerrikagoitia, L., "El uso de los menores para la mendicidad", II Congreso de Profesores de Derecho Penal de las Universidades españolas, del 14 to 16 junio 2023, Las Palmas de Gran Canarias.

Berasaluze Gerrikagoitia, L., "La victimización de las familias de los condenados a pena de muerte", Encuentro Internacional. La abolición de la pena de muerte: norma imperativa de Derecho Internacional (ius cogens), Donostia-San Sebastián, 22 de septiembre de 2023.

Berasaluze Gerrikagoitia, L., "Perspectivas criminológicas de la mujer delincuente", Febrero de 2024, Red de investigación Violencia contra las mujeres: nuevos desafíos, celebrado en la Universidad de Salamanca.

Colomo Iraola, H., "Aporías y disfunciones de la expulsión penal de personas extranjeras", III Congreso de la Asociación del Profesorado de Derecho Penal de las Universidades Españolas. Celebrado en Valencia, días 13 y 14 de junio de 2024

Colomo Iraola, H., "La nueva penología y el uso de la Inteligencia Artificial en la prevención del delito: implicaciones para el colectivo migrante", IX Seminario Interuniversitario de Derecho Penal "El Derecho Penal y sus retos actuales". Celebrado en Zaragoza, 24 de mayo de 2024

De La Cuesta Arzamendi, J. L., "Inauguración" y "Clausura", Encuentro Internacional. La abolición de la pena de muerte: norma imperativa de Derecho Internacional (ius cogens), Donostia-San Sebastian, 22 septiembre 2023.

De La Cuesta Arzamendi, J. L., "La Justice Restaurative en Espagne : État des lieux et perspectives », Journée d'étude « Quelle(s) justice(s) face aux violences sexuelles ?,

Collège Etudes européennes et internationales de l'Université de Pau et des Pays de l'Adour et IFJD – Institut Louis Joinet, Bayonne (Francia), 21 marzo 2024.

DE LA CUESTA ARZAMENDI, J. L., « Un siècle d'influence et d'importance de l'AIDP pour la justice pénale. En droit pénal spécial », XXI Congrès Internationale de Droit Pénal, Paris, 27 junio 2024.

De La Cuesta Arzamendi, J. L., “Por una apropiada protección penal del bosque”, en ACEX ESKE (Donostia), 18 y 29 enero 2024.

De La Cuesta Arzamendi, J. L., “La justice restaurative: une autre façon de rendre la justice en tenant compte des victimes, des victimaires et de la communauté”, Collège Études Européennes et Internationales (Bayonne), Université de Pau et des Pays de l'Adour, 22 enero 2024.

De La Cuesta Arzamendi, J. L., "La resocialización: un concepto criminológico con importantes consecuencias jurídicas", Sesión especial del Seminario permanente de investigación, Instituto Vasco de Criminología, San Sebastián, 29 enero 2024.

De La Cuesta Arzamendi, J. L., “La nueva legislación de bienestar animal. Principios. Aspectos destacados”, en Jornadas Ley de bienestar animal, Anpecec/Guauguau, Univ.Deusto, San Sebastián, 1 de marzo 2024.

De La Cuesta Arzamendi, J. L., “Nuevas delincuencias y nuevas tipologías de delinquentes”, en Humanizar la prisión: esperanza y reto para el modelo penitenciario vasco, Cursos de Verano de la UPV/EHU, San Sebastián, 15 julio 2024.

De La Cuesta Arzamendi, J. L., « Towards an *Erga Omnes* Ban on the Death Penalty Worldwide », International Symposium on the Global Movement Towards the Abolition of the Death Penalty. Debate on the (Jus Cogens) Statuts of its Prohibition, Instituto Juridico, Faculdade de Direito, Universidade de Coimbra, 10 octubre 2024.

De La Cuesta Arzamendi, J. L., “Crímenes contra el Medio ambiente”, Ponencia invitada en Seminario em comemoração aos 100 annos da Associação internacional de Direto Penal e aos 50 anos do Grupo Brasileiro da Associação internacional de Direto Penal (Rio de Janeiro, Brasil) 29 octubre 2024.

De La Cuesta Arzamendi, J. L., “La Justice Restaurative en Espagne : État des lieux et perspectives », Journée d'étude « Quelle(s) justice(s) face aux violences sexuelles ?, Collège Etudes européennes et internationales de l'Université de Pau et des Pays de l'Adour et IFJD – Institut Louis Joinet, Bayonne (Francia), 21 marzo 2024.

De la Mata Barranco, N., J., “Persecución y regulación. Protección. Prevención y

coperación”. Participación en el Workshop Internacional del Panel de expertos para la validación del Protocolo sobre el pacto mundial para la migración organizado por CIDH-Diversitas. Salamanca, 25 y 26 de enero de 2024.

De la Mata Barranco, N., J., “Delitos informáticos contra el patrimonio y contra el orden socioeconómico”. Ponencia impartida en el Curso sobre delincuencia económica organizado por la Universidad de A Coruña. A Coruña, 21 de febrero de 2024.

De la Mata Barranco, N., J., “Criminología en la era de la inteligencia artificial”. Ponencia impartida en el Programa de Formación Jurídica Continua de la Facultad de Derecho de la Universidad Autónoma de Perú. Lima, 28 de febrero de 2024.

De la Mata Barranco, N., J., “The criminal compliance officer in spanish legislation”. Conferencia impartida en el 12th. International Forum on Crime and Criminal Law in the Global Era. Beijing, 12 de abril de 2024.

De la Mata Barranco, N., J., “El órgano de cumplimiento como requisito de operatividad de los ‘compliance programs’ funciones. Conferencia organizada por la Universidad de Valencia. Valencia, 22 de abril de 2024.

De la Mata Barranco, N., J., “¿Qué es la corrupción y cómo se lucha contra ella? Respuestas desde el Derecho penal”. Conferencia impartida en el Centro Topaleku, organizada por ACEX. Donostia-San Sebastián, 24 de mayo de 2024.

De la Mata Barranco, N., J., “¿Qué es la corrupción y cómo se lucha contra ella? Respuestas desde el Derecho penal”. Conferencia impartida en el Centro Aiete K.E., organizada por ACEX. Donostia-San Sebastián, 27 de mayo de 2024.

De la Mata Barranco, N., J., “El responsable de la investigación interna y el compliance officer. Conflicto entre el interés de la empresa (pública o privada) y la posible responsabilidad por dejar de impedir delitos o infracciones”. Conferencia organizada por ADEIT y la Universidad de Valencia. Valencia, 11 de junio de 2024.

De la Mata Barranco, N., J., “Insolvencia y crisis empresariales en el Derecho penal de empresa. Frustración de la ejecución e insolvencias punibles”. Profesor del III Master online en Derecho penal económico y de la empresa organizado por la Universidad Carlos III de Madrid y la editorial Tirant lo Blanch. Madrid, 11 de junio de 2024.

De la Mata Barranco, N., J., “¿Insolvencias punibles, algo más que un incumplimiento mercantil?”, en I Congreso Iberoamericano de Derecho Procesal. Congreso organizado por la Universidad Autónoma de Lima. Perú, 26 de junio de 2024.

De la Mata Barranco, N., J., “El compliance officer en la exoneración de responsabilidad penal de la persona jurídica: ¿un modelo para Ecuador?”, en II Congreso Internacional de Derecho Penal Económico. Ponencia organizada por la Fiscalía General del Estado de Ecuador. Quito, junio de 2024.

De la Mata Barranco, N., J., “Lagunas y deficiencias en los tipos para los que se prevé la responsabilidad penal de las personas jurídicas”. Conferencia impartida en el VI Máster propio (IX Curso de perfeccionamiento) en prevención y represión del blanqueo de dinero, responsabilidad criminal de las personas jurídicas y fraude fiscal, organizado por la Universidad de Santiago de Compostela. Santiago de Compostela, 6 de julio de 2024.

De la Mata Barranco, N., J., “De la Criminología al Derecho penal: falacias. Datos y reformas penales. El ejemplo de la violencia de género”. Conferencia impartida en la Universidad de Granada. Granada, 20 de septiembre de 2024.

De la Mata Barranco, N., J., “Bulos ofensivos, bulos inocuos y bulos penales”. Conferencia impartida en el IV Congreso andaluz de Justicia Penal “La desinformación y el Derecho Penal”, organizado por la Universidad de Sevilla, la Universidad de Huelva y la Universidad Pablo Olavide. Huelva, 3 de octubre de 2024.

De la Mata Barranco, N., J., “Delitos contra el orden socioeconómico”. Clase magistral impartida en el Primer Postdoctorado en Derecho, organizado por el Centro de Estudios Superiores en Ciencias Jurídicas y Criminológicas de México. Cuauhtémoc, México, 12 de octubre de 2024.

De la Mata Barranco, N., J., “El Derecho penal frente a nuevas realidades virtuales: metaverso e inteligencia artificial”. Conferencia impartida en las Jornadas del Colegio Internacional de Abogados. Bogotá, 19 de octubre de 2024.

De la Mata Barranco, N., J., “¿Qué es y cómo se lucha contra la corrupción?”. Conferencia impartida en las Jornadas organizadas por ELSA, Asociación europea de estudiantes de Derecho. Bilbao, 24 de octubre de 2024.

De la Mata Barranco, N., J., “Hacienda Pública y Seguridad Social”. Profesor del Master online en Derecho penal económico y de la empresa organizado por la Universidad Carlos III de Madrid y la editorial Tirant lo Blanch. Madrid, 5 de noviembre de 2024.

De la Mata Barranco, N., J., “Delitos contra menores: el art. 183 CP”. Ponencia en las Jornadas en Homenaje a José María Lidón, organizadas por el CGPJ y la Universidad de Deusto. Bilbao, 7 de noviembre de 2024.

De la Mata Barranco, N., J., 8. “Los delitos de insolvencia punible”. Ponente en el Marte de Derecho Penal Económico de la Universidad Rey Juan Carlos. Madrid, 11 de noviembre de 2024.

De la Mata Barranco, N., J., “Una aproximación criminológica de las identidades victimales colectivas en el sistema de justicia penal: ¿Más protección penal, más punición? Hacia un Derecho penal más humano y efectivo”. Participación en la Mesa Redonda del XIV Encuentro Victimológico en Homenaje a Beristáin sobre Victimología Traslacional; transferencia de conocimientos en el campo de la Victimología. Donostia-San Sebastián, 19 de noviembre de 2024.

De la Mata Barranco, N., J., “Delitos contra el ambiente”. Profesor del Master online en Derecho penal económico y de la empresa organizado por la Universidad Carlos III de Madrid y la editorial Tirant lo Blanch. Madrid, 19 de noviembre de 2024.

De la Mata Barranco, N., J., “Delitos vinculados a las TICs: delincuencia informática y ciberdelincuencia”. Panelista en el Encuentro Digital Consultor Jurídico de Aranzadi. Madrid, 26 de noviembre de 2024.

De la Mata Barranco, N., J., “Los delitos de corrupción en España”. Ponente en el Seminario impartido en la Universidad Rey Juan Carlos de Madrid. Madrid, 2 de diciembre de 2024.

De la Mata Barranco, N., J., “Las insolvencias punibles”. Ponente en el Master de Acceso a la Abogacía y Procura de la Universidad de Cantabria. Santander, 3 de diciembre de 2024.

Esparza Leibar, I, Coorganizador de la Jornada “Digitalización de la Justicia: Perspectiva internacional”. UPV/EHU, Facultad de Economía y Empresa (Sarriko). 27 de noviembre de 2023.

Esparza Leibar, I, Ponencia en Congreso Internacional: “La jefatura del Estado en la Monarquía Parlamentaria”, TÍTULO DE LA CONFERENCIA: “¿Es realmente el aforamiento la mejor solución?”. Universidad Carlos III de Madrid. 23-25 de abril de 2024.

Germán, I., “Las víctimas ante la denuncia: Cifra oculta de criminalidad e injusticia epistémica”, Curso de Verano de la UPV/EHU: “Violencia de género. La Perversidad oculta”. Donostia-San Sebastián, 20 y 21 de junio de 2024

Germán, I., ponencia con la contribución “La construction de la vérité dans les mécanismes de justice restaurative. Étude des processus dans les affaires de violences sexuelles”, en Journée d'étude quelle(s) justice(s) face aux violences sexuelles?, Faculté Pluridisciplinaire Université de Pau et des Pays de l'Adour, Bayonne (France), 21 de marzo de 2024

Germán, I., “Aplicación de la "Ley del sólo el sí es sí": revisión y reducción de penas y tutela de las víctimas”. Ponencia invitada en la jornada “Violencia de género v violencia sexual: ámbitos de especial vulnerabilidad de las mujeres víctimas”, Donostia-San Sebastián, 9 de noviembre de 2023

Germán, I., “La justice restaurative en Espagne”. Conferencia invitada en “2ème congrès international de l'Institut Français pour la Justice Restaurative. 10 ans au service de la justice restaurative ». Pau (Francia), 19 y 20 de octubre de 2023

Germán, I., “La participación de los/as menores en la violencia de género y doméstica ejercida por el/la progenitor/a: una aproximación desde la Victimología”. Conferencia invitada en la Jornada “Agresiones y violencia infanto-juvenil: una mirada analítica, organizada por el Colegio de Psicología de Gipuzkoa”. Donostia-San Sebastián, 22 de septiembre de 2023

Germán, I., “The evolution of cybercrime in Spain (2017-2021): special reference to recorded delinquency in Basque Country”. Póster en el 23rd Annual Conference of the European Society of Criminology (ESC). Eurocrim 2023, Florencia (Italia), 6-9 de septiembre de 2023

Germán, I., & Larrosa, I., “The protection of child victims of sexual violence: the Istanbul Convention”, Póster en el 23rd Annual Conference of the European Society of Criminology (ESC). Eurocrim 2023, Florencia (Italia), 6-9 de septiembre de 2023.

GERMÁN, I., Insécurité réelle et perçue : quels outils pour mieux l'appréhender?, ponencia en el congreso “Les conférences du Centre de Recherche sur la Justice Pénale et Pénitentiaire”, celebrado en Pau (Francia) el 13 de diciembre 2024.

GERMÁN, I., Cyberstalking and sexting in Spain and in the Basque Country: phenomenology and criminal law protection, presentado en el 24th Annual Conference of the European Society of Criminology (ESC), celebrado en Bucharest (Rumanía), el 11-14 de septiembre de 2024.

Ibabe, I. (Febrero, 2024). *Precisión diagnóstica en los casos de violencia filio-parental*. Simposio: Nuevos retos en la investigación sobre la violencia filio-parental. XV

Congreso (inter)nacional de psicología jurídica y forense. Elche, España.
13-15 Marzo 2024.

Ibabe, I., Martínez-Soto, A. y Masip, J. (Julio, 2024). *From exposure to parenting by lying in childhood to psychosocial maladjustment as adults*. The Annual Conference of the European Association of Psychology and Law. Caparica, Portugal. 11-14 Septiembre 2024

Ibabe, I., Ponencia invitada, *Intervención psicológica con víctimas de violencia filio-parental*. Jornada sobre Violencia Filio-parental. Universidad Católica de Valencia, 4 de diciembre de 2024.

Maceira, M. R., 24th Annual Conference of the European Society of Criminology
Poster Presentation: The production of counter-memories in the Basque Country from a Feminist Epistemology: The Case of Women Victims of Torture

Maceira, M. R., Uda Ikastaroa/Curso de Verano: Caminos por explorar en Victimología: Impacto y reparación en la victimización sexual en el ciberespacio, victimización en instituciones, víctimas no humanas y medio ambiente. Mahai ingurua / Mesa Redonda: Presentación del estudio de caso "Victimización en contextos institucionales u organizacionales" (caso 2)
17 y 18 de junio

Maceira, M. R., Victims and Transitional Justice: Participation. Mobilisation. Resistance, Gent University. Presentación: La Producción de Contra-memorias en el País Vasco desde una Epistemología Feminista: El Caso de las Mujeres Víctimas de Tortura” in the panel “Memorias y Contra-memorias: Aportes para una Participación Inclusiva”

Pérez Machío, A.I., Ponencia invitada “Amnistía y Derecho Penal”, XIII Semana de Derecho Penal de las Palmas. Retos del Derecho Penal, Las Palmas de Gran Canaria, 10 abril 2024.

Pérez Machío, A.I. Ponencia invitada “Políticas migratorias y Derecho Penal”, Workshop internacional: panel de expertos para la validación del protocolo sobre el Pacto Mundial para la migración, Salamanca, 25 y 26 enero 2024.

Pérez Machío, A.I. Ponencia invitada “Análisis criminológico de la Ley Orgánica 10/2022, de 6 de septiembre, de garantía integral de la libertad sexual tras la reforma operada por la Ley Orgánica 4/2023, de 27 de abril, Valencia, 15 febrero 2024.

Pérez Machío, A.I., Ponencia invitada “Amnistía y Derecho Penal”, XIII Semana de Derecho Penal de las Palmas. Retos del Derecho Penal, Las Palmas de Gran Canaria, 10

abril 2024.

Pérez Machío, A.I. Ponencia invitada “Políticas migratorias y Derecho Penal”, Workshop internacional: panel de expertos para la validación del protocolo sobre el Pacto Mundial para la migración, Salamanca, 25 y 26 enero 2024.

Pérez Machío, A.I. Ponencia invitada “Análisis criminológico de la Ley Orgánica 10/2022, de 6 de septiembre, de garantía integral de la libertad sexual tras la reforma operada por la Ley Orgánica 4/2023, de 27 de abril, Valencia, 15 febrero 2024.

Pérez Machío, A.I. Ponencia invitada, “La conceptualización de la violencia de género en el Convenio de Estambul: más allá de las mujeres en cuanto víctimas de este tipo de violencia”; I Seminario interuniversitario de la RED VIOMUJ: delitos contra la libertad sexual y violencia de género, Donostia-San Sebastián 9 noviembre de 2023.

Pérez Machío, A.I. Ponencia invitada, “La conceptualización de la violencia de género en el Convenio de Estambul: más allá de las mujeres en cuanto víctimas de este tipo de violencia”; I Seminario interuniversitario de la RED VIOMUJ: delitos contra la libertad sexual y violencia de género, Donostia-San Sebastián 9 noviembre de 2023.

PÉREZ MACHÍO, ANA I. “Política Criminal y Delitos sexuales”. Ponencia invitada en las Jornadas de sensibilización y prevención de la violencia sexual en el ámbito universitario. El abordaje de la violencia sexual desde una perspectiva interdisciplinar. En Universidad Castilla-La Mancha, campus de Albacete, 14 noviembre de 2024.

PÉREZ MACHÍO, ANA I., “Victimología traslacional: transferencia de conocimientos en el campo de la Victimología”, en XIV Encuentro Victimológico en Homenaje al Prof. Dr. Dr. H.c. Antonio Beristain. UPV/EHU, Campus de Gipuzkoa, 19 noviembre de 2024.

PÉREZ MACHÍO, ANA I., “Hacia la reforma de la Ley Orgánica 1/2004 y más: el Pacto de Estado contra la violencia de género”, en XXXI Jornadas jurídicas: 20 años de legislación protectora integral frente a la violencia contra las mujeres: De la LO 1/2004 a la Ley del Sólo el sí es sí. Universidad de Lleida, 21 y 22 de noviembre de 2024.

Varona, G.,2024. Invited initial address to the Victimology Working Group of the European Society of Criminology, as World Society of Victimology president (11/09/2024).

Varona, G.,2024. Conflicting rights in victim policies on genderbased violence: Intersectional perspectives. Roundtable, 18th ISV, India, 4/9/2024.

Varona, G.,2024. Green Victimology: an academic opportunity to intergenerationally and interdisciplinarily connect with students, researchers and communities. Roundtable on A Global Perspective on Challenges in Teaching and Research in Green Victimology with African, Asian and Australian colleagues, 18th ISV, India, 3/9/2024.

Varona, G.,2024. B. Coscas, Varona, G. et al. Poster on Preserving the legacy of Benjamin Mendelsohn: A victimological archive, 18th ISV, India, 2/9/2024.
2024. Poster Restorative justice entering into climate litigation, 18th ISV, India, 2/9/2024.

Varona, G.,2024. Invited plenary speaker. Memorialization after macro-victimization. The 2nd Indian postgraduate course on victimology, victim assistance & criminal justice, 30/08/2024, National Forensic Science University (India).

Varona, G.,2024. Environmental justice and indigenous justice from One Health perspective, XI Multidisciplinary Meeting on Indigenous Peoples, 07/06/2024. Entidad organizadora: Sciences Po Paris Law School, Peace Research Institute Frankfurt y Goethe Universität Frankfurt.

Varona, G.,2024. Restorative justice and sexual abuse in religious institutions, European Forum for Restorative Justice XII International Conference. Just Times: Restorative Justice Responses in Dark Times, Tallin, Estonia, 31/05/2024.

Varona, G., 2024. Intergenerational Restorative Justice, with I.Igartua, A.Olade y L.Trombini, European Forum for Restorative Justice XII International Conference. Just Times: Restorative Justice Responses in Dark Times, Tallin, Estonia, 31/05/2024.

Varona, G.,2024. Poder y agencia: víctimas y sobrevivientes en el centro. Garantizando un proceso reparador. Jornada Internacional Reparando las violencias sexuales: voces desde los territorios, activismos y academia. 17/05/2024. Entidad organizadora: Global Survivors Fund y Facultad de Derecho de la Universidad de Sevilla.

Varona, G.,2024. Ponencia invitada: Violencia sexual contra la infancia en el ámbito de la Iglesia: Perspectiva jurídica. Congreso Nacional de Psicología Forense/XI Convención de la Asociación de Psicología Forense de la Administración de Justicia. 18/04/2024. Entidad organizadora: Asociación Nacional de Psicología Forense, Colegio de Psicólogos de Bizkaia, Universidad de Deusto.

Varona, G., 2024. Estimatu: Una herramienta apreciativa para evaluar programas de justicia restaurativa. IV Jornada-Taller Ciencia y Políticas Públicas Relacionadas con la Delincuencia, en el Congreso de los Diputados. 04/04/2024. Entidad organizadora:

Grupo Español de Política Legislativa Penal.

Varona, G.,2024. Roundtable Use of restorative justice in transitional justice setting round table. Fecha de celebración: 20/03/2024. Entidad organizadora: European Forum for Restorative Justice.

Varona, G.,2024. Workshop European Environmental Strategies Using Justice Innovations. Justice Innovations Summit (<https://justiceinnovationssummit.org/>) (18/2/2024). University of Hawai'i at Mānoa, EE. UU.

Varona, G.,2024. Environmental Protection. Lessons Learned and Indigenous and Western Approaches (17/02/2024), Justice Innovations Summit (<https://justiceinnovationssummit.org/>) University of Hawai'i at Mānoa, EE. UU.

Varona, G., 2024. Bringing offending corporations to the table. Harms to ecosystems and animals (Pre-Summit Workshop -Protecting the Environment with Restorative and Other Justice Innovations) (16/2/2024), Justice Innovations Summit (<https://justiceinnovationssummit.org/>) University of Hawai'i at Mānoa, EE. UU.

Varona, G., 2024. Estándares de evaluación de la justicia restaurativa: cuáles son y cómo aplicarlos (Ponencia invitada). II Jornadas Red Empiric+ Una Criminología por y para una sociedad digitalizada (26/09/2024). Universitat Pompeu Fabra.

Varona, G., 2024. El vínculo entre la violencia interpersonal y la violencia hacia los animales y cómo la intervención con animales puede ayudar a víctimas y personas en prisión: Miradas restaurativas de conexión. Curso con dinámica participativa con estudiantes e internos. Entrevistada en Euskadi Irratia y Berria. Entidad organizadora: Fundación Cursos de Verano UIK. Fecha de celebración: 19/07/2024.

Varona, G., 2024. The potentials and perils of algorithmic victimology. En Mesa Collective Identities, AI and Criminal Justice: An Interdisciplinary Approach. International Society of Public Law Annual Conference. Entidad organizadora: IE UNIVERSIDAD Law School and ISPL. Fecha de celebración: 08/07/2024.

Varona, G., 2024. Trauma y reparación de NNA víctimas de violencia sexual en el ámbito de la Iglesia: Reflexiones dialógicas desde la evidencia. Curso de Verano: Memoria, trauma y reparación de niños, niñas y adolescentes víctimas de abuso. Ciudad de celebración: Donostia/San Sebastián. Entidad organizadora: Gobierno Vasco (26/06/2024).

Varona, G., 2024. Introducción al Curso de Verano Caminos por explorar en

Victimología: Impacto y reparación en la victimización sexual en el ciberespacio, victimización en instituciones, víctimas no humanas y medio ambiente (17-18/06/2024). Curso de Verano Caminos por explorar en Victimología. IVAC/KREI con financiación de la Dirección de DDHH del Gobierno Vasco. Ciudad de celebración: Donostia/San Sebastián.

Varona, G., 2024. El daño físico y psicológico de la víctima y la justicia restaurativa. Ponencia invitada en La fragilidad de las víctimas de delitos de odio. Desafíos y respuestas. Entidad organizadora: FGE y CEJ (Madrid). Fecha de celebración: 27/05/2024.

Varona, G., 2024. Respuestas de la Criminología encarnada y sensorial ante la digitalización de la justicia. Ponencia invitada por la Prof.M.Herrera, Facultad de Derecho de Sevilla. Fecha de celebración: 15/05/2024.

Varona, G., 2024. Justicia restaurativa ambiental. En Workshop Impulsem la Justícia Restaurativa Ambiental a Catalunya: Potencialitats i reptes. Ciudad entidad organizadora: Barcelona. Entidad organizadora: Insta, equipo pluridisciplinar, especializado en Catalunya y Francia en derecho ambiental (<https://instajuridic.com/qui-som/>), con colaboración del Sindic. Fecha de celebración: 08/05/2024.

Varona, G., 2024. Application of restorative justice concepts and practices in diverse institutional settings to understand the phenomena of harmful behaviour and the methods of responding to abuse. Entidad organizadora: European forum for restorative justice working group on institutions and restorative justice (<https://www.euforumrj.org/en/working-group-institutions>). Fecha de celebración: 09/04/2024.

Varona, G., 2024. Delincuencia juvenil y justicia restaurativa. Ponencia invitada en Justicia restaurativa, proceso penal y menores de edad. Facultad de Derecho, Universitat de Barcelona (01/02/2024).

Varona, G., 2024. Ponencia invitada "Experiencias de transferencia de resultados". En Jornada Red Empiric: Una Criminología por y para una sociedad digitalizada. Entidad organizadora: Facultad de Derecho de la Universidad de Málaga (red Empiric). Fecha de celebración: 12/01/2024.

Varona, G. e Igartua, I. (18 de noviembre de 2024). *Evaluación apreciativa de*

programas y procesos restaurativos. Aprendizajes desde la experiencia de Navarra [Conferencia]. Jornada Narrativas Restaurativas. La promesa de una justicia restaurativa en un mundo polarizado. Gobierno de Navarra (Departamento de Interior, Función Pública y Justicia), Iruña-Pamplona.

Varona, G.; Igartua, I.; Olade A. y Trombini, L. (2024, mayo). Intergenerational Restorative Justice. Workshop presentado en la XII Conferencia Internacional Just Times: Restorative Justice Responses in Dark Times del Foro Europeo de Justicia Restaurativa Tallinn, Estonia.

Viana Salinas, A. (08/02/2024-09/02/2024). Menores migrantes sin referentes familiares en Álava (País Vasco): un análisis de su vulnerabilidad y experiencias de victimización. III Encuentro de Jóvenes Investigadores de Criminología. Universidad de Cádiz.

Viana Salinas, A. (2024, marzo). Experiencias de victimización de menores sin referentes familiares en Álava. III Congreso Iberoamericano de Política Criminal. León Guanajuato.

Viana Salinas, A. (19 de junio de 2024). Victimización en contextos institucionales u organizacionales" (caso 2). Uda Ikastaroa/Curso de Verano: Caminos por explorar en Victimología: Impacto y reparación en la victimización sexual en el ciberespacio, victimización en instituciones, víctimas no humanas y medio ambiente. EHU.

Viana Salinas, A. (11/09/2024-14/09/2024). Crossing vulnerability: a study on the experiences of victimisation of unaccompanied adolescent and young migrants in the Basque Country. EUROCRIM. Bucharest.

Yauri Miranda, J. R. (2024). Accountability or the never-ending art of bringing virtues to politics: Insights from criminology and victimology. IVAC-KREI Seminars, San Sebastian, Spain. Date of event: 11/11/2024 End date: 11/11/2024 Organizing entity: Universidad del País Vasco.

Yauri Miranda, J. R. (2024). Transformations of Democracy and the Internet in Brazil: From the Civil Framework to the Artificial Intelligence Committees. ECOPOSS Scientific Congress, Lille, France. Date of event: 10/10/2024 End date: 11/10/2024 Organising entity: Universite Catholique de Lille.

Yauri Miranda, J. R. (2024). An "organic" model of resistance strategies in the era of surveillance and big data. Mediaflows 2024, Valencia, Spain Date of event: 18/09/2024 End date: 20/09/2024 Organising entity: Universitat de València.

Yauri Miranda, J. R. (2024). Europol's oversight in the era of Big Data and Automated Decision-Making. UACES Graduate Forum Research Conference 2024, Amsterdam,

Netherlands, Date of event: 27/06/2024 End date: 28/06/2024, Organising entity: University Association for Contemporary European Studies.

Yauri-Miranda, J. R. (2024). Civil Society Organisations in Intelligence Accountability: Democratic Ideals and Practical Limitations. ISA 2024 Annual Convention, San Francisco, United States of America, Date of event: 03/04/2024 End date: 06/04/2024 Organising entity: International Studies Association – ISA.

1.4. Jabetza industrial eta intelektual

Programa "Estimatu" (2023).

Véase https://www.ehu.eus/documents/d/ivac/estimatu_manual-1-

1.5. Zabalkunde-, truke- eta transferentzia-jarduerak

De la Cuesta Arzamendi, J. L., "Por una apropiada protección penal del bosque", en ACEX ESKE (Donostia), 18 y 29 enero 2024.

Igartua, I., Formación impartida en el programa de Formación Continua de la Carrera Judicial del CGPJ, en concreto en la actividad formativa titulada Encuentro de justicia restaurativa (Donostia-San Sebastián, 26 de octubre de 2023

Igartua, I., Formación de 4 horas más dos de asesoramiento (diciembre 2023 y enero 2024) al equipo interdisciplinar del Servicio de igualdad de trato y no discriminación de la Generalitat (Cataluña) sobre Victimología y paradigma restaurativo, con compañeras del LTPJR (IVAC/KREI). Entidad organizadora: Generalitat. Fecha de finalización: 15/01/2024

Igartua, I., Creación de herramientas de evaluación de programas restaurativos, así como de asesoramiento en el Foro Vasco de Justicia Restaurativa creado por el Gobierno Vasco (2024)

Igartua, I., Facilitación de círculo de apoyo a colectivo de personas en caso de victimización grave, encuadrado en el compromiso social con la ciudadanía del LTPJR (IVAC/KREI). Mayo 2023-Actualidad.

Igartua, I. (2024-presente). *ESTIMATU, una herramienta para la evaluación cualitativa de programas restaurativos* [Podcast]. Spotify. <https://open.spotify.com/episode/6OIgFBWRUIA2TQSTQZAxHN>

Igartua, I.; Maceira, M.; Viana, A.; Trombini, L. (2024, 17 junio). Presentación del estudio de caso "Victimización en contextos institucionales u organizacionales [Mesa Redonda] presentada en el Curso de Verano EHU/UPV Caminos por explorar en Victimología: Impacto y reparación en la victimización sexual en el ciberespacio, victimización en instituciones, víctimas no humanas y medio ambiente, Donostia-San

Sebastián.

Varona, G., Formación promoción de Fiscales en el Centro de Estudios Judiciales (CGPJ): Casos prácticos sobre justicia restaurativa. 21/03/2024.

Varona, G., Formación en justicia restaurativa para fiscales, jueces y magistrados, organizada por la Generalitat. 08/05/2024.

Varona, G., Formación de 4 horas más dos de asesoramiento (diciembre 2023 y enero 2024) al equipo interdisciplinar del Servicio de igualdad de trato y no discriminación de la Generalitat (Cataluña) sobre Victimología y paradigma restaurativo. 15/01/2024.

Varona, G., 2024. Cápsula formativa (grabación on line para un curso de formación) sobre Protección Legal y Derechos de Menores Víctimas de Violencia Sexual: Estatuto de la Víctima y Modelo Barnahus, dentro de la Formación especializada Violencia sexual contra la infancia y el modelo Barnahus, organizada por UPV/EHU y Save the Childre. Fecha de celebración: 16/09/2024.

Varona, G., 2024. Coordinadora con la Prof. Igartua del Cinefórum con la Prof. M. Keenan (University College Dublin), en Bizkaia Aretoa, con la película sobre violencia sexual "The meeting", con participación de la Consejera vasca de Justicia y alumnado de la Facultad de Derecho y las Aulas de la Experiencia, abierto al público. Fecha de celebración: 13/09/2024.

Varona, G., 2024. Abusos sexuales en la Iglesia. Entrevistada para el programa de podcasts Society and Criminology (UPV/EHU), <https://podcasters.spotify.com/pod/show/ehueus2/episodes/Abusos-sexuales-en-la-Iglesia-con-Gema-Varona-e2o96ah>. Fecha de celebración: 11/09/2024

Varona, G., Podcast <https://www.fiadys.org/>. Entrevista sobre el proyecto justicia restaurativa empresarial y Criminología verde, <https://podcasts.apple.com/es/podcast/episodio-7-justicia-restaurativa-empresarial-y-criminolog%C3%ADa/id1728254566?i=1000671433279>. Fecha de celebración: 04/04/2024.

Varona, G., 2024. Comisaria, con I. Igartua, de la Exposición "Convergencias: Obras de arte colaborativas para favorecer el diálogo con el otro", de la artista escocesa Clair Aldington. Exposición creada en colaboración con jóvenes, víctimas y participantes del Encuentro internacional de Encuentros en violencia política. Entidad organizadora: Aulas de la Experiencia (UPV/EHU). Fecha de celebración: 23/05/2024.

Varona, G., 2024. Presentación y ponente en ciclo Cine y Victimología

<https://www.donostiakultura.eus/es/actualidad/noticias/cine-victimologia-2024>).

Entidad organizadora: Ayuntamiento de Donostia/San Sebastián y SVV. Fecha de celebración: 02/05/2024.

Varona, G., 2024. Directora del vídeo: Intergenerational Restorative Justice for Harms against Ecosystems and Living Beings (Día Internacional de la Tierra), con alumnos Facultad de Derecho (UPV/EHU), difundido por el FEJR, presentado a consideración en el Festival Greenpoint Film Festival de Brooklyn, con subtítulos en castellano y euskera, <https://www.youtube.com/watch?v=7Mi9XOcyiQ8>. Fecha de celebración: 22/04/2024.

Varona, G., 2024. Participación con stand en Tabakalera (Donostia/San Sebastián) en la Semana de la Ciencia/Zientzia Astea, UPV/EHU (7-9/11/2024).

2024. Mujeres/Emakumeak/Femmes. Zientzia, arte eta letretan En las ciencias, artes y letras En sciences, arts et lettres, Joanak joan, etorkizuna kontakizun. Mesa Redonda con M.Landa y A.Arranz. Entidad organizadora: Jakiunde. Academia Vasca de las Ciencias, Artes y Letras. Fecha de celebración: 22/03/2024.

Varona, G., 2024. Conferencia invitada por el Colegio Jesuitak para 100 alumnos de Bachillerato sobre "El valor de la justicia restaurativa". Donostia/San Sebastián. Fecha de celebración: 11/03/2024.

Varona, G., 2024. ¿Por qué necesitamos una Criminología verde? (charlas impartidas de febrero a mayo de 2024). Entidad organizadora: UPV/EHU, Kostan Elkarte, Danok Kide y ACEX: Asociación de Alumnos y Ex – Alumnos de las Aulas de la Experiencia ACEX- ESKE de la UPV/EHU).

Varona, G., 2024. Presentación en Mesa Redonda con la bióloga LFañanás "Moldeando el cerebro: El impacto del medio familiar y social" (centro del ciclo Mujeres y ciencia y al hilo de la exposición sobre el cerebro en el Museo San Telmo, organizada por Jakiunde). Reemitido en streaming y entrevista Radio Euskadi. Anteriormente organizadora de visita con alumnos de la F.Derecho a la exposición. Fecha de celebración: 06/02/2024.

Varona, G., 2023. Impulsora junto con E.Santos de la Declaración de Donostia/San Sebastián, firmada por las Consejeras de Justicia vasca, catalana y navarra sobre la cultura restaurativa en la justicia. Entidad organizadora: Gobierno vasco, catalán y navarro junto con la UPV/EHU. Fecha de celebración: 21/11/2023.

Varona, G., 2024. Abusos sexuales en la Iglesia. Entrevistada para el programa de podcasts Society and Criminology (UPV/EHU), <https://podcasters.spotify.com/pod/show/ehueus2/episodes/Abusos-sexuales-en-la->

[Iglesia-con-Gema-Varona-e2o96ah](#). Fecha de celebración:11/09/2024

Varona, G., Podcast <https://www.fiadys.org/>. Entrevista sobre el proyecto justicia restaurativa empresarial y Criminología verde, <https://podcasts.apple.com/es/podcast/episodio-7-justicia-restaurativa-empresarial-y-criminolog%C3%ADa/id1728254566?i=1000671433279>. Fecha de celebración: 04/04/2024.

Varona, G., 2024. Comisaria, con I.Igartua, de la Exposición "Convergencias: Obras de arte colaborativas para favorecer el diálogo con el otro", de la artista escocesa Clair Aldington. Exposición creada en colaboración con jóvenes, víctimas y participantes del Encuentro internacional de Encuentros en violencia política. Entidad organizadora: Aulas de la Experiencia (UPV/EHU). Fecha de celebración: 23/05/2024.

Varona, G., 2024. Presentación y ponente en ciclo Cine y Victimología (<https://www.donostiakultura.eus/es/actualidad/noticias/cine-victimologia-2024>). Entidad organizadora: Ayuntamiento de Donostia/San Sebastián y SVV. Fecha de celebración: 02/05/2024.

Varona, G., 2024. Directora del vídeo: Intergenerational Restorative Justice for Harms against Ecosystems and Living Beings (Día Internacional de la Tierra), con alumnos Facultad de Derecho (UPV/EHU), difundido por el FEJR, presentado a consideración en el Festival Greenpoint Film Festival de Brooklyn, con subtítulos en castellano y euskera, <https://www.youtube.com/watch?v=7Mi9XOcyiQ8>. Fecha de celebración: 22/04/2024. VARONA, G., 2024. Participación con stand en Tabakalera (Donostia/San Sebastián) en la Semana de la Ciencia/Zientzia Astea, UPV/EHU (7-9/11/2024).

Varona, G., 2024. Mujeres/Emakumeak/Femmes. Zientzia, arte eta letretan En las ciencias, artes y letras En sciences, arts et lettres, Joanak joan, etorkizuna kontakizun. Mesa Redonda con M.Landa y A.Arranz. Entidad organizadora: Jakiunde. Academia Vasca de las Ciencias, Artes y Letras. Fecha de celebración: 22/03/2024.

Varona, G., 2024. Conferencia invitada por el Colegio Jesuitak para 100 alumnos de Bachillerato sobre "El valor de la justicia restaurativa". Donostia/San Sebastián. Fecha de celebración: 11/03/2024.

Varona, G., 2024. ¿Por qué necesitamos una Criminología verde? (charlas impartidas de febrero a mayo de 2024). Entidad organizadora: UPV/EHU, Kostan Elkarte, Danok Kide y ACEX: Asociación de Alumnos y Ex – Alumnos de las Aulas de la Experiencia ACEX- ESKE de la UPV/EHU).

Varona, G., 2024. Presentación en Mesa Redonda con la bióloga LFañanás "Moldeando el cerebro: El impacto del medio familiar y social" (centro del ciclo Mujeres y ciencia y al hilo de la exposición sobre el cerebro en el Museo San Telmo, organizada por Jakiunde). Retransmitido en streaming y entrevista Radio Euskadi. Anteriormente organizadora de visita con alumnos de la F.Derecho a la exposición. Fecha de celebración: 06/02/2024.

Varona, G. Igartua, I., Comisarias de la Exposición "Convergencias: Obras de arte colaborativas para favorecer el diálogo con el otro", de la artista escocesa Clair Aldington. Exposición creada en colaboración con jóvenes, víctimas y participantes del Encuentro internacional de Encuentros en violencia política. Ciudad de celebración: Bilbao, Fecha de celebración: 23/05/2024. Entidad organizadora: Aulas de la Experiencia (UPV/EHU)

Viana Salinas, A. (2024-2025). Coordinadora de los número 18 y 19 de la Revista de Victimología/Journal of Victimology.

Viana Salinas, A. (7/11/2024-9/11/2024). Participación en Zientzia Astea (San Sebastián/Donostia): Vínculos entre la violencia hacia los ecosistemas y animales y la violencia interpersonal.

Viana Salinas, A. Menas. Entrevistada para el programa de podcasts Society and Criminology (UPV/EHU). Junio 2024.
<https://open.spotify.com/episode/4W4ANPzFbMoCyGP2AYuLbp>

Gainera, Institutuak bi aldizkari propio argitaratzen ditu, ezagutzaren hedapenean funtsezko zeregina betetzen dutenak: e-Eguzkilore eta International e-Journal of Criminal Sciences.

- e-Eguzkilore aldizkaria. Zientzia Kriminologikoen aldizkari elektronikoa
2023-2024an, e-Eguzkilore aldizkariaren 9., 10. eta 11. zenbakiak argitaratu dira. Zientzia Kriminologikoen aldizkari elektronikoa. Aldizkari hau ISOC (Gizarte Zientziak eta Giza Zientziak), Ikerketa Zientifikoen Kontseilu Gorenaren datu-baseetan dago, ILANUD (NBEko Institutu Latinoamerikarra), PSICODOC '98 (Madrilgo Psikologoen Elkargo Ofiziala), eta CRIMINOLOGY, PENOLOGY AND POLICE SCIENCE ABSTRACTS (Amsterdam) datu-baseek sistematikoki jasotzen dituzte Eguzkiloren argitaratutako jatorrizko lanak.

- International E-journal of Criminal Sciences

DMS Nazioarteko Zentroak International E-journal of Criminal Sciences aldizkaria argitaratu du 2023-2024an, 18. eta 19. zenbakietan. Diziplina ugaritako pertsonen zuzentzen zaie aldizkaria, delituaren azterketan interesa dutenei. Bertan, ongi etorriak dira delinkuentziaren, marjinaltasunaren eta harreman sozialen alderdi teoriko, metodologiko eta praktikoetan egindako ekarpenak, bai eta ikuspegi kriminologikoa duten ekarpen berritzaileak eta/edo diziplinartekoak ere. Aldizkaria Indexada dago Emerging Sources Citation Index (Clarivate Analytics), REDIB (CSIC), DIALNET, LATINDEX eta beste datu-base batzuetan.

Bi argitalpenak funtsezko plataformak dira ikerketa garrantzitsuak zabaltzeko, eta aktiboki lan egiten da haien indexazioa sustatzeko, haien posizionamendua hobetzeko eta edukietarako sarbide irekia bermatzeko, indarrean dagoen araudia betez.

Aldi berean, Institutuak hedapenerako tresna berriak aztertzeko eta garatzeko konpromisoa hartu du, hala nola kriminologian espezializatutako podcast bat sortzea, Society and Criminology (UPV/EHU) kasu. Horrek ikerketaren emaitzak publiko zabalago eta anitzago bati hurbiltzeko balioko du, interes kriminologikoko gaien buruzko elkarrizketa dinamikoagoa sustatuz. Podcasta streaming plataforma guztietan dago eskuragarri.

Bestalde, Institutuaren ikusgarritasuna eta gizartean duen eragina indartzeko, dibulgazio zientifikoko ekitaldietan parte hartu da, hala nola Zientziaren Gau Europarrean, Donostian, "Tabakalera" gunean. Ekitaldi hau aukera bat da herritarrekin konektatzeko eta testuinguru akademiko zein sozialetan ikerketa kriminologikoen balioa ezagutarazteko.

Azkenik, zabalkunde ekintzak ere egin dira, hainbat talderekin koordinatuta, hala nola Danok Kide, Kostan Elkartea, Beti Ikasten, Acex-Eske, Lasarten, Zarautzen, Bergaran eta Donostian.

2. ardatza. PRESTAKUNTZA: Prestakuntza-jarduera berritzailea eta kalitatezkoa mantentzea

2.1. Helburua: prestakuntza-jarduera berritzailea eta kalitatezkoa garatzea, bai aurrez aurrekoa, bai on-line, egungo ingurunearen beharrei etorkizuneko ikuspegiarekin erantzungo diena.

- 2023-2024 eta 2024-2025 ikasturteetan, Eusko Jaurlaritzako Biktimen Zuzendaritzak bultzatutako eta Antonio Beristain Katedrak gidatutako "Esperientzia traumatikoen biktimei laguntzea" graduondoa online eskaintzen jarraitu da. Gema Varona doktoreak zuzenduta, honako helburu

hauek ditu, besteak beste:

1. Gertaera traumatikoen biktimei laguntzeko arloan parte hartzen duten pertsonak prestatzea, beharrezko jardunaren ikuspegi integratzailea eskainiz, esku hartze psikologiko, mediko, sozial eta legaleko neurriak barne hartuta.
2. Gertakari traumatikoen ondorio psikologikoak aztertzea, gertakari motaren eta biktimen desberdintasun indibidual eta sozialen arabera.
3. Bigarren mailako biktimizazioa minimizatuko duten sentsibilizazio-, prestakuntza-, jardun- eta koordinazio-protokoloak eta praktikak, programak eta politikak ebaluatzeko tresnak ematea, azken urteetan onartutako nazioarteko eta barneko araudiaren eskakizunekin bat etorriz.

2023-2024 ikasturteko edizioan 32 pertsona matrikulatu dira.

2024an ere, Eusko Jaurlaritzako Segurtasun Sailarekin sinatutako lankidetzaren hitzarmenaren esparruan, Emakundek, Polizia eta Larrialdietako Euskal Akademiarekin (Arkaute) koordinatuta, Parez Pare 2024 Jardunaldiak antolatu ditu, eta Isabel German Mancebo arduratu da jardunaldi hori antolatzeaz eta zuzentzeaz, programazio honekin:

Parez pare jardunaldia: “Salerosketa, prostituzioa eta pornografia. Lotutako fenomenoaren erronka zaharrak eta berriak”, Polizia eta Larrialdietako Euskal Akademian, Arkauten (Gasteiz), 2024ko maiatzaren 22an. Isabel Germanen antolaketa eta zuzendaritza.

Parez pare jardunaldia, “Valentziako sutea: ikasteko ikasgaiak” gaiari buruzkoa. Polizia eta Larrialdietako Euskal Akademian egin zen, Arkauten (Gasteiz), 2024ko apirilaren 26an. Isabel Germanen antolaketa eta zuzendaritza.

Parez pare jardunaldia, “Ziberdelinkuentzia eta Kriminologiarako garrantzitsuak diren beste ziber fenomeno batzuk” gaiari buruzkoa. Polizia eta Larrialdietako Euskal Akademian egin zen, Arkauten (Gasteiz), 2023ko abenduaren 14an. Isabel Germanen antolaketa eta zuzendaritza.

“Indarkeriazko portaeraren ebaluazioari” buruzko Parez-pare jardunaldia, Polizia eta Larrialdietako Euskal Akademian egin zen, Arkauten (Gasteiz), 2024ko azaroaren 28an. Isabel Germanen antolaketa eta zuzendaritza.

Horrez gain, GICCAS ikerketa-taldeak jardunaldi hauek antolatu ditu ikasleentzat:

“Genero indarkeria eta sexu indarkeria: emakume biktimen zaugarritasun bereziko eremuak” jardunaldia Eusko Jaurlaritzako GICCAS IT 1486-22 ikerketa-talde kontsolidatuak eta MICINNEko PID 2020-226407-RB-I00DER ikerketa-taldeak

antolatutako jardunaldia, UPV/EHUko Gipuzkoako Campuseko Errektoreordetzarekin lankidetzan.

Bilbao, 2023ko azaroaren 9a.

Etorkizuneko Amnistia Legeari buruzko mahai-ingurua. Eusko Jaurlaritzako GICCAS IT 1486-22 ikerketa-taldeak antolatutako mahai-ingurua. Donostia-San Sebastian, 2023ko abenduaren 11.

“Norantz doa zuzenbide penala? Erronkak, aukerak, zailtasunak ” Eusko Jaurlaritzako GICCAS IT 1486-22 ikerketa-talde kontsolidatuak antolatutako jardunaldia. Bilbao, 2023ko abenduaren 13a.

“Zuzenbide penala garapen jasangarriko helburuak lortzeko” jardunaldia. Eusko Jaurlaritzako GICCAS IT 1486-22 ikerketa-talde kontsolidatuak antolatutako jardunaldia, UPV/EHUko Bizkaiko Campuseko Errektoreordetzarekin lankidetzan. Bilbo, 2024ko martxoaren 13a.

“Zigor-zuzenbidearen egungo arazoak” jardunaldia. Eusko Jaurlaritzako GICCAS IT 1486-22 ikerketa-talde kontsolidatuak antolatua. Bilbo, 2024ko azaroaren 20a eta 21a.

PÉREZ MACHÍO, A.I. (ZUZENDARIA), XXXI. Jardunaldi juridikoak: 20 urteko legeria babeslea emakumeen aurkako indarkeriaren aurrean 1/2004 Lege Organikotik Baietza baino ez da baietza Legera ”. Lleidako Unibertsitatea, 2024ko azaroaren 21a eta 22a.

PÉREZ MACHÍO, A.I. (Zuzendaria), Emakumeen aurkako indarkeria ikertzeko sarearen unibertsitatearteko II. ikerketa mintegia: erronka berriak (VIOMUJ). Salamancako Unibertsitatea. Salamanca, 2024ko martxoaren 7a eta 8a.

PÉREZ MACHÍO, A.I. (Zuzendaria), Emakumeen aurkako Indarkeria Ikertzeko Sarearen Unibertsitatearteko III. Ikerketa Mintegia: erronka berriak -VIOMUJ- (RED2022-134101-T). A Coruña Unibertsitatea. Coruña, 2024ko ekainaren 19an eta 20an.

PÉREZ MACHÍO, A.I. (Zuzendaria), Emakumeen aurkako Indarkeria Ikertzeko Sarearen Unibertsitatearteko IV. Ikerketa Mintegia: erronka berriak -VIOMUJ- (RED2022-134101-T). Alacanteko Unibertsitatea, 2024ko abenduaren 12a eta 13a.

- **Gizarte erakundeekin, erakundeekin eta enprekin lankidetzan prestakuntza espezializatua diseinatzea eta ezartzea.**

o Udako ikastaroak:

Institutuak udako hainbat ikastaro antolatu ditu, eta institutuko kideek hainbat ikastarotan parte hartu dute hizlari gisa:

- “Auzitegi Zientziak eta Kriminalistika: adituen gaitasun teknikoak laborategi kriminalistikoan” izeneko udako ikastaroa, Euskal Herriko Unibertsitatearen Udako Ikastaroen esparruan, 2024ko uztailaren 1ean eta 2an. Zuzendaria: Paco Etxeberria eta Isabel Germán.
- “Osasun mentalari eta askatasun-gabetzeari” buruzko udako ikastaroa, Euskal Herriko Unibertsitatearen Udako Ikastaroen esparruan, 2024ko ekainaren 27an eta 28an. Zuzendaria: Estefanía Ocariz eta Alvaro Iruin.
- VARONA, G., 2024. Trauma eta Elizaren eremuan sexu-indarkeriaren biktima izan diren HANen erreparazioa: gogoeta dialogikoak ebidentziaz. Udako ikastaroa: Abusuaren biktima diren haur eta nerabeen memoria, trauma eta erreparazioa. Ospakizun hiria: Donostia. Erakunde antolatzailea: Eusko Jaurlaritza (2024/06/26).
- VARONA, G., 2024. Udako ikastaroaren sarrera: Biktimologian esploratzeko bideak: Ziberespazioko sexu biktimizazioan duen eragina eta erreparazioa, biktimizazioa erakundeetan, giza biktimak ez direnak eta ingurumena (2024/06/17). Biktimologian esploratzeko bideak udako ikastaroa. IVAC/KREI, Eusko Jaurlaritzako Giza Eskubideen Zuzendaritzaren finantzaketarekin. Ospakizun hiria: Donostia.
- DE LA CUESTA ARZAMENDI, J. L., “Delinkuentzia berriak eta delitugile tipologia berriak”, Humanizar la prisión: esperanza y reto para el modelo penitenciario vasco, UPV/EHUko Udako Ikastaroak, San Sebastian, 2024ko uztailaren 15a.

Erakunde publiko eta pribatuekin ere egin dira zabalkunde-jarduerak:

ORBEGOZO, I., Zientziaren XXIV. Astean parte hartzen du (azaroak 7-9). Tabakalera, Donostia. Ikusi <https://www.zientzia-astea.eus/es/schedule/gipuzkoa-vinculos-entre-la-biolencia-hacia-los-ecosistemas-y-animales-y-la-violencia-interpersonal/><https://www.zientzia-astea.eus/es/schedule/gipuzkoa-vinculos-entre-la-violencia-hacia-los-ecosistemas-y-animales-y-la-violencia-interpersonal/>

VARONA, G., 2024. Aurkezpena eta hizlaria Zinema eta Biktimologia zikloan (<https://www.donostiakultura.eus/es/actualidad/noticias/zine-biktimologia-2024>). Erakunde antolatzailea: Donostiako Udala eta SVV. Ospakizunaren data: 2024/05/02.

VARONA, G., 2024. Directora del vídeo: Intergenerational Restorative Justice for Harms against Ecosystems and Living Beings (Día Internacional de la Tierra), con alumnos Facultad de Derecho (UPV/EHU), difundido por el FEJR, presentado a consideración en el Festival Greenpoint Film Festival de Brooklyn, con subtítulos en castellano y euskera, <https://www.youtube.com/watch?v=7Mi9XOcyiQ8>. Fecha de celebración: 22/04/2024.

VARONA, G., 2024. Participación con stand en Tabakalera (Donostia/San Sebastián) en la Semana de la Ciencia/Zientzia Astea, UPV/EHU (7-9/11/2024).

VARONA, G., 2024. Mujeres/Emakumeak/Femmes. Zientzia, arte eta letretan En las ciencias, artes y letras En sciences, arts et lettres, Joanak joan, etorkizuna kontakizun. Mesa Redonda con M.Landa y A.Arranz. Entidad organizadora: Jakiunde. Academia Vasca de las Ciencias, Artes y Letras. Fecha de celebración: 22/03/2024.

VARONA, G., 2024. Conferencia invitada por el Colegio Jesuitak para 100 alumnos de Bachillerato sobre "El valor de la justicia restaurativa". Donostia/San Sebastián. Fecha de celebración: 11/03/2024.

Bestalde, helburu horiekin jarraitzeko, Kriminologiako Gradua osatuko duen graduondoko bat garatzearen bideragarritasuna aztertzea proposatzen da, egresatuei kriminologiaren barruan arlo aurreratuetan eta eskari handiko arloetan espezializatzeko aukera eskaintzeko. Graduondoko horrek hainbat arlo jorratu ditzake, hala nola kriminologia digitala, kriminalitate antolatua, errehabilitazio-politikak eta biktimologia aplikatua, besteak beste.

- **Aholkularitza sustatzea, inguruko beharrei erantzutera bideratutako estrategia gisa**

2024-2028 aldirako planteatutako estrategien barruan, aholkularitza sustatzea proposatzen da, kriminologiaren eta justiziaren esparruan ingurunearen beharrei heltzeko funtsezko tresna gisa. Aholkularitza estrategikoari esker, irtenbide praktikoa eta pertsonalizuak eskaini ahal izango zaizkie eragile sozial, instituzional eta enpresariale, justiziaren, birgaitzearen eta delituaren prebentzioaren eremuetan politikak, estrategiak eta praktikak hobeto aplikatzeko.

Justizia Errestauratiboaren Laborategia indartzea planteatzen da, funtsezko espazioa baita justizia errestauratiboko programak ikertzeko eta ezartzeko, gizarte-, lege- eta espetxe-erakundeekin lankidetzan. Laborategi horrek funtsezko zeregina izan dezake errestaurazio-jardunbideei buruzko trebakuntzan, ikerketan eta aholkularitzan, ohiko zigor-sistemaren alternatibak sustatuz eta arau-hausleak gizartean berriro integratzen lagunduz.

Errefortzu horretarako ekintza espezifikoen artean egongo litzateke justizia errestituatiboaren eremuan lan egiten duten erakundeekiko lankidetzaren areagotzea, sektore publiko eta pribatuko profesionalentzako prestakuntza- eta aholkularitza-programak garatzea, eta inplementatutako programa leheneratzaileen eragina ebaluatzea, horiek aplikatzeko jardunbide egokien ereduak sortuz.

Era berean, Psikologia Juridikoko eta Auzitegiko Psikologiako Unitatea indartzea proposatzen da, funtsezkoa baita testuinguru judizialean osasun mentalarekin lotutako gaietan aholkularitza emateko, gizabanakoek beren ekintzen erantzule izateko duten gaitasuna ebaluatzeko eta delituak egitean eragiten duten faktore psikologikoak aztertzeko, adibidez.

2.2. Helburua: Prestakuntzaren nazioartekotzea bultzatzea, Akitania ardatzeko unibertsitateekin parte hartuz, lankidetzaren hitzarmenak eginez eta daudenak indartuz

- **Akitania ardatzeko unibertsitateekin lankidetzaren eta parte-hartzea sustatzea, irakasle eta ikertzaileen, PICen eta beste kolektibo batzuen mugikortasuna areagotuz**

José Luis de la Cuesta irakasleak eta Isabel German ikertzaileak Baionako Droit Interne et Européen des Mineurs, Université de Pau et des Pays de L 'Adour 2. masterrean eman dituzte eskolak.

Era berean, Helene Colomo Iraola doktore ikertzaileak Eusko Jaurlaritzaren doktoretza ondoko beka jaso du, Baionako Université de Pau et des Pays de L 'Adour zentruan egonaldia egiteko bi urtez.

3. Ardatza. GOBERNANTZA ETA BALIABIDEAK: Komunikazioa, irudia eta antolaketa hobetzea

3.1. Helburua: IVAC-KREIren komunikazioa eta irudia hobetzea.

- **Komunikazio- eta informazio-kanalak indartzea, kolektiboen parte-hartzea sustatzeko, Institutuaren helburuekin bat egiten lagunduz.**

Ildo horretan, oso aipagarriak dira Gema Varona Kriminologiaren Euskal Institutuko zuzendariaren izendapen hauek:

- World Society of Victimology-ko lehendakari hautatua National Forensic Science University-ko 18. sinposio International Symposium of Victimology-n (India, 2024/9/2)
- 2024 European Forum for Restorative Justice Award, IVAC/KREIren Justizia Leheneratzailearen Teoria eta Praktikaren Laborategiak sustatutako Encounter of

Encounters proiektuari aitortua.

- 2023-2024. Elizako sexu-abusuei buruzko Arartekoaren Batzordeko kidea (txostena argitaratu eta hedatzea, eta txostena eguneratzen laguntzea). [https://www.defensordelpueblo.es/informe-iglesia/informe-los-abusos-sexuales-ambito-la-iglesia-catolica-papel-los-poderes-publicos /](https://www.defensordelpueblo.es/informe-iglesia/informe-los-abusos-sexuales-ambito-la-iglesia-catolica-papel-los-poderes-publicos/)

Baita Amerikako Institutu Sokratikoko Unibertsitateak (Quintana Roo Mexiko) De la Mata Barranco: Segundo Doctorado Honoris Causa irakasleari egindako izendapenak ere, 2024ko ekainaren 22an emandako saria. Hirugarren honoris causa doktoretza, Cancungo Unibertsitateko Teknologikoagatik (Yucatán-Mexiko), 2024ko uztailaren 8an emandako saria.

Bestalde, nabarmentzekoa da Ibabe irakaslea Stanford 2024ko zerrendan dagoela, argitalpen zientifikoetan gehien aipatzen diren ikertzaileen % 2ko taldean.

Azkenik, aipatu behar da Germán Mancebo ikertzaile doktorea Gipuzkoako Probintzia Auzitegiko ordezkoko magistratua dela 2011ko otsailaz geroztik.

• **IVAC-KREIren Ohorezko Batzordea aktibatzea**

2024-2028 aldirako planteatutako ekintza estrategikoetako bat da Kriminologiaren Euskal Institutuaren (IVAC-KREI) Ohorezko Batzordea aktibatzea, haren osaera berrituz eta funtsezko arloetan egiten duen ekarpena indartuz, hala nola plangintza estrategikoan, gizartearekiko harremanetan eta nazioarteko proiektzioan. Batzorde horrek funtsezko zeregina izango du Institutuaren ikusgarritasuna indartzeko, esparru akademikoan eta profesionalean duen eragina sendotzeko eta gizarte eta nazioarteko erakundeekiko harremanak sustatzeko. Ildo horretan, 2023ko azaroaren 27an, Jose Luis De la Cuesta Arzamendi izendatu zuten Kriminologiaren Euskal Institutuko Ohorezko Batzordeko lehendakari.

• **Institutuaren presentzia eta irudia sustatzea UPV/EHUn eta gizartean, eta, bereziki, memoriaren eta jardueren bidez, webgunea eta sare sozialen erabilera hobeto kudeatuz eta diseinatuz.**

2024-2028 aldirako proposatutako ekintza estrategikoetako bat da Kriminologiaren Euskal Institutuaren (IVAC-KREI) presentzia eta irudia sustatzea, bai Euskal Herriko Unibertsitatean (EHU), bai gizartean, oro har. Erakundearen webgunea eta sare sozialen erabilera modu eraginkorragoan kudeatuz gauzatuko da helburu hori, Institutuaren ikusgarritasuna, jarduerak eta proiektuak hobetuz, eta haren eragina areagotuz maila akademikoan eta sozialean. Gainera, informazio-bilketa eta Urteko Memoria optimizatzeako sistema bat diseinatuko da.

- **Aliantzen politika indartzea.**

2024-2028 aldian, funtsezko ekintza estrategikoetako bat Kriminologiaren Euskal Institutuaren (IVAC-KREI) aliantza politika indartzea izango da. Estrategia horren helburua da erakundeekiko, ikerketa-zentroekiko eta kriminologiaren, justiziaren eta gizarte-zientzien arloko funtsezko beste eragile batzuekiko harremanak sendotzea eta zabaltzea. Aliantza horien bidez, Institutuak ikusgarritasuna handitu ahal izango du, bai eta haren eragina indartu eta diziplina aberastuko duten baterako proiektuak garatzen lagundu ere.

Antonio Beristain Ipiña Katedrarekin lankidetzat estua ezartzea proposatzen da, kriminologia eta gizarte zientziak aztertzeko funtsezko espazio akademikoa baita. Antonio Beristainen legatua mantentzen eta zabaltzen laguntzea da helburua, batez ere kriminologiako lana eta ikerketa aitortzen dituen A. Beristain Saria babestuz. Lankidetzat horri esker, IVAC-KREI kriminologian nagusi den figura bat omendu ahal izango du, bikaintasun akademikoarekin eta ikerketa aplikatuarekin konprometitutako erakunde gisa duen zeregina indartzen den bitartean.

Delinkuentziari, Marjinalitateari eta Gizarte Harremanei buruzko Nazioarteko Ikerketa Zentroarekiko lankidetzat indartzea ere planteatzen da, kriminologia eta gizarte zientziak aztertzeko funtsezko erakundea baita. Lankidetzat horren bidez, IVAC-KREI nazioarteko ikerketetan parte hartu ahal izango du, ezagutzak eta esperientziak partekatu ahal izango ditu, eta delinkuentziarekin eta marjinalitate sozialarekin lotutako arazoei modu berritzailean helduko dieten baterako proiektuak garatu ahal izango ditu.

Azkenik, beste ekintza estrategiko bat da aliantzak indartzea beste Kriminologia Institutu eta Talde batzuekin, bai eta nazioarteko eta nazioarteko ikerketa-zentroekin ere. Helburua da lankidetzat sustatzea ikerketa-proiektuetan, truke akademikoan eta ekitaldi zientifiko eta akademikoan antolatketan. Aliantza horiei esker, kriminologiako ezagutza aberastuko da, IVAC-KREIren ikusgarritasuna handituko da eta lankidetzat zientifikoko sare global bat sustatuko da.

3.2. Helburua: gastuaren eraginkortasuna eta efizientzia hobetzea eta baliabideak lortzeko bide berriak erraztea.

- **Kontratatutako pertsonen, irakasle eta ikertzaileen eta AZLen egoera hobetzen saiatzea, kanpoko finantzaketan oinarrituta**

Harremanak sustatuko dira zenbait erakunderekin, bai Unibertsitatearen barruan, bai

kanpoan, kanpoko finantzaketa aukerak identifikatzeko, kontratatutako pertsonen lan egoera eta egoera profesionala hobetzen laguntzeko, irakasle eta ikertzaileak (II) eta administrazioko eta zerbitzuetako langileak (AZL) barne.

- **Baliabideak bermatzea finantzaketa erakartzeko ekintzen bidez**

Ekitaldi instituzional eta sozialetan ordezkariak eta parte hartzea bultzatuko da, Institutuaren ikusgarritasuna indartzeko eta kanpoko erakunde publiko eta pribatuekiko diru-laguntzen eta finantzaketa-akordioen bidez baliabideak lortzea errazteko.

- **Kanpoko erakundeekin hitzarmenak eta/edo kontratuak sustatzea, bereziki, maila desberdinetako administrazioarekin eta tokiko erakundeekin**

Ezagutza zabaltzeko eta transferitzeko jarduerak antolatuko dira, gizartearen eta sektore profesionalaren beharrak entzun eta detektatu ahal izateko. Jarduera horiek administrazio publikoekin eta tokiko erakundeekin hitzarmenak eta kontratuak egiteko guneak izango dira, eta gizartearen eta profesionalen eskaerei erantzuten dieten baterako proiektuak bultzatuko dituzte.

3.3. Helburua: Institutuaren antolaketa eta kudeaketa etengabe hobetzeko prozesuak sustatzea.

- **Institutuko AZLen garapen profesionala erraztea, karrera profesionalera bideratuta:** garapen profesionalera bideratutako prestakuntza-ikastaroak egitea erraztuko da.

- **Institutuko kideekin kudeaketa hurbil bat sustatzea, beharrak detektatzeko eta irtenbide posibleak antolatzeko:** urtean zehar aldizkako bilerak programatuko dira.